

Tupakkatilasto 2021

Korkeakouluopiskelijoiden tupakointi vähentynyt, mutta nuuskaaminen lisääntynyt

PÄÄLÖYDÖKSET

- Korkeakouluopiskelijoilla päivittäinen tupakointi on vähentynyt, ja selkein muutos on ollut ammattikorkeakoulun miesopiskelijoilla. Sen sijaan nuuskan käyttö on lisääntynyt sekä ammattikorkeakoulun että yliopiston opiskelijoilla.
- Nuorten (14–20-vuotiaat) ja aikuisväestön tupakointi on pääsääntöisesti vähentynyt reilun 20 vuoden aikana. Eläkeikäisten tupakoinnissa on havaittu vain vähän muutoksia 2000-luvun alun jälkeen.
- Nuorten nuuskan käyttö on pääsääntöisesti vähentynyt. Etenkin ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla pojilla nuuskaaminen on vähentynyt, mutta toisaalta tytöillä yleistynyt.
- Sähkösavukkeiden käyttö on pysynyt vähäisenä sekä nuorilla että aikuisilla.
- Yhä harvempi synnyttäjä ilmoitti tupakoineensa ensimmäisen raskauskolmanneksen jälkeen, ja tupakoineista yhä useampi ilmoitti lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana.

Hanna Koskinen
etunimi.sukunimi@thl.fi

Sirpa Virtanen
etunimi.sukunimi@thl.fi

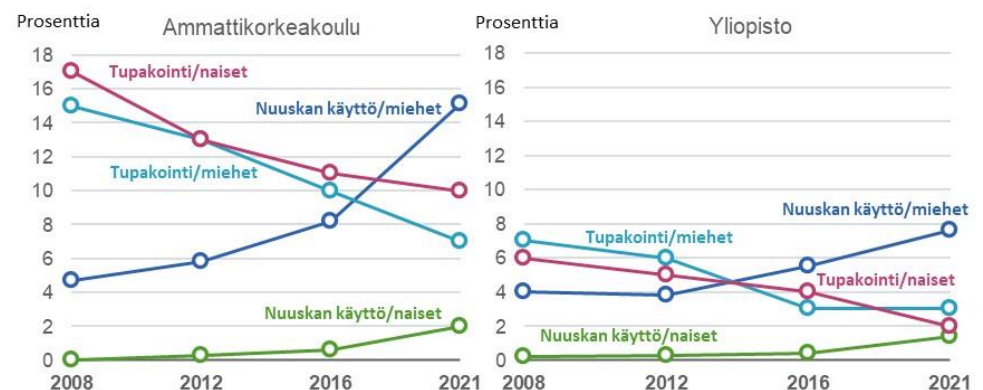
Korkeakouluopiskelijoiden päivittäinen tupakointi on vähentynyt viimeisen vajaan 15 vuoden aikana. Vuonna 2021 korkeakoulussa opiskelevista naisista kuusi prosenttia ja miehistä viisi prosenttia tupakoi päivittäin, kun vuonna 2008 sekä naisista että miehistä päivittäin tupakoivia oli 11 prosenttia. Ammattikorkeakoulussa opiskelevilla päivittäinen tupakointi on edelleen yleisempää kuin yliopistossa opiskelevilla. (Kuvio 1.)

Vaikka tupakointi on vähentynyt, on nuuskan käyttö lisääntynyt. Ammattikorkeakoulussa opiskelevista miehistä vuonna 2021 päivittäin nuuskaavia oli 15 prosenttia, kun vuonna 2008 luku oli viisi prosenttia. Yliopistossa opiskelevilla miehillä vastaavat luvut olivat neljä ja kahdeksan prosenttia. Myös naisopiskelijoilla päivittäinen nuuskaaminen on lisääntynyt hieman, sillä vuonna 2021 ammattikorkeakoulussa opiskelevasta naisista noin kaksi prosenttia ja yliopistossa opiskelevista reilu yksi prosentti nuuskasi päivittäin, kun vuonna 2008 päivittäin nuuskaavia oli reilusti alle prosentti. (Kuvio 1.)

Vuonna 2021 nuorten (14–20-vuotiaat) päivittäinen tupakointi oli edelleen laskussa (Tupakkatilasto 2020). Perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisista tytöistä päivittäin tupakoi neljä prosenttia ja pojista kuusi prosenttia, kun vastaavat osuudet vuonna 2010–2011 olivat 17 ja 14 prosenttia (kuviot 4a-b). Päivittäinen tupakointi oli edelleen selvästi yleisempää ammatillisten oppilaitosten opiskelijoilla kuin lukiolaisilla: ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 18 prosenttia tupakoi päivittäin, kun lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista päivittäin tupakoivia oli kaksi prosenttia. Nuuskaa päivittäin käytti 14–20-vuotiaista tytöistä kaksi prosenttia ja pojista seitsemän prosenttia. Eniten päivittäin nuuskaavia oli ammatillisten oppilaitosten pojissa (16 %) ja vähiten lukion 1. ja 2. vuoden tytöissä (1 %).

Vuonna 2020 työikäisistä (20–64-vuotiaat) päivittäin tupakoivia oli yhteensä 12 prosenttia: naisista päivittäin tupakoi 11 prosenttia ja miehistä 14 prosenttia (kuvio 2). Päivittäinen tupakointi on reilun 20 vuoden aikana pääsääntöisesti vähentynyt. Päivittäinen nuuskaaminen sen sijaan on yleistynyt jonkun verran, varsinkin nuorilla miehillä (20–34-vuotiaat), joista vuonna 2020 päivittäin nuuskavia oli 12 prosenttia, kun vuonna 2019 osuus oli 9 prosenttia (liitetaulukko 10).

Kuvio 1. Päivittäin tupakoivien ja nuuskaavien osuudet (%) korkeakouluopiskelijoista sukupuolittain 2008–2021

Lähde: Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus (KOTT); YTHS 2008-2016, THL 2021.

På svenska

Huvudresultaten och tabellbilagor publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet Julkari.fi

In English

The main results and appendix tables are published in English on the thl.fi website and in the Julkari.fi archive.

Tämän vuoden tilastossa huomioitavaa

Aikuis- ja eläkeväestön tupakointitiedot ovat vuodelta 2020. Vuoden 2022 tiedot julkaistaan vuonna 2023.

Tupakkatilastoon on otettu ensimmäistä kertaa mukaan korkeakouluopiskelijoiden tupakointi ja nuuskan käyttö sekä tupakoinnin kustannukset.

Sisällysluettelo

Väestön tupakointi	3
Raskauden aikainen tupakointi 2021	6
Verotettujen tupakkatuotteiden kulutus ja matkustajatuonti 2021	7
Tupakkatuotteiden hintakehitys	8
Tupakkaverotus Suomessa vuosina 2020–2022	9
Tupakoinnin taloudelliset haittakustannukset	10
Tupakkaverodirektiivi ja valmisteverodirektiivi	11
Tupakkalaki	12
Tupakkatilasto 2021 -tilastoraportin asiantuntijat.....	14
Käsitteet ja määritelmät	14
Taulukoissa käytetyt symbolit.....	15
Laatuseloste (SVT).....	16
Liitetaulukot	20

Koronaepidemia

Vuoden 2020 keväällä alkaneen koronaepidemian vaikutusten tupakatuotteiden kulutukseen, matkustajatuontiin, salakuljetukseen ja väestön tupakatuotteiden käyttöön arvioidaan olleen monenlaisia, ja osin vaihtokutsia on vaikea arvioida:

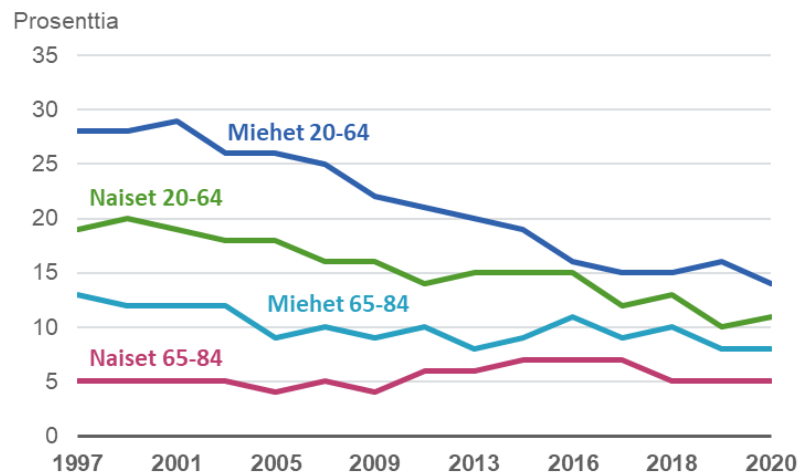
- Verotettujen savukkeiden kulu- tus väheni mutta epätarkan mit- taamistavan vuoksi vuosien vä- listä todellista muutosta on vai- kea arvioida.
- Ulkomaille matkustaminen ja ris- teilymatkailu Viroon ja Ruotsiin vähenivät voimakkaasti. Samalla väheni myös savukkeiden mat- kustajatuonti.
- Väestön päivittäinen tupakointi vähentynyt mutta on vaikea arvi- oida, onko se jatkoa jo pitkään jatkuneelle vähenemiskehityk- selle vai onko koronaepidemia vaikuttanut asiaan.
- Koronaepidemian aikaiset mat- kustusrajoitukset ja matkustami- sen voimakas väheneminen ovat voineet vaikuttaa nuuskan saata- vuuteen ja siten sen käyttöön.

Väestön tupakointi

Vuodelta 2021 ei kerätty tietoa aikuis- ja eläkeväestön tupakoinnista, joten tämän tilaston tiedot pohjautuvat vuoden 2020 tietoihin. Tuolloin aikuisista 20–64-vuotiaista naisista päi- vittäin tupakoi 11 prosenttia ja vastaavan ikäisistä miehistä 14 prosenttia. Yhteensä kysei- sestä ikäluokasta tupakoi päivittäin 12 prosenttia. Miesten päivittäinen tupakointi on vä- hentynyt noin puoleen vuosien 1997–2020 aikana, sillä 28 prosenttia miehistä tupakoi päi- vittäin vuonna 1997. Samassa ajassa myös päivittäin tupakoivien aikuisten naisten osuus on vähentynyt, mutta lasku on ollut vähäisempää ja epätasaisempaa. (Kuvio 2; liitetau- lukko 1.)

Eläkeikäisessä väestössä (65–84-vuotiaat) miehistä tupakoi päivittäin kahdeksan prosent- tia ja naisista viisi prosenttia vuonna 2020 (kuvio 2; liitetaulukko 2). Tupakoivien eläke- ikäisten miesten osuus on vakiintunut 2000-luvulla noin 8–10 prosenttiin. Eläkeikäisten naisten päivittäinen tupakointi on pysynyt lähes samalla tasolla 1990-luvun puolivälistä nykypäivään.

Kuvio 2. Päivittäin tupakoivien miesten ja naisten osuudet (%) ikäryhmittäin 1997–2020

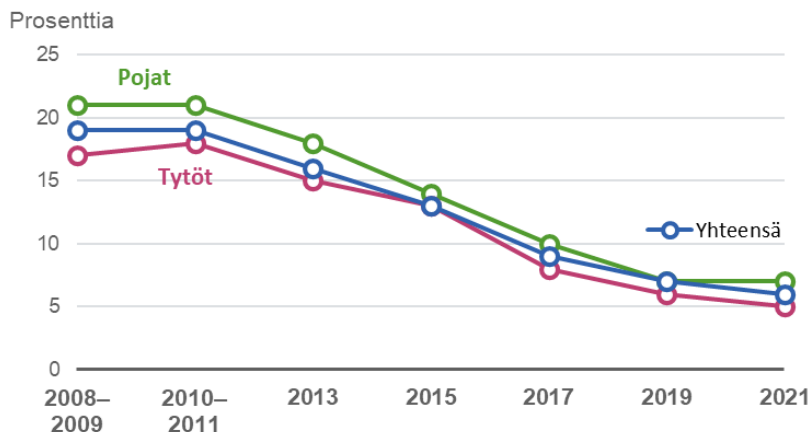

Lähteet: 20–64-vuotiaat: vuodet 1997–2012 Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) – tutkimus, THL; vuodet 2013–2017 Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL, vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL. 65–84-vuotiaat: vuodet 1997–2011 Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) – tutkimus, THL; vuodet 2013–2017 ATH, THL; vuodesta 2018 alkaen FinSote, THL.

Vuonna 2021 nuorista (14–20-vuotiaat) pojista päivittäin tupakoi seitsemän prosenttia ja tytöistä viisi prosenttia. Nuorten päivittäistupakointi on reilusti vähentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana: vuonna 2011 vastaavat osuudet olivat pojilla 21 prosenttia ja tytöillä 18 prosenttia. Viime vuosina lasku ei kuitenkaan ole ollut tasaista, sillä pojilla se on pysähtynyt. (Kuvio 3; liitetaulukko 6.)

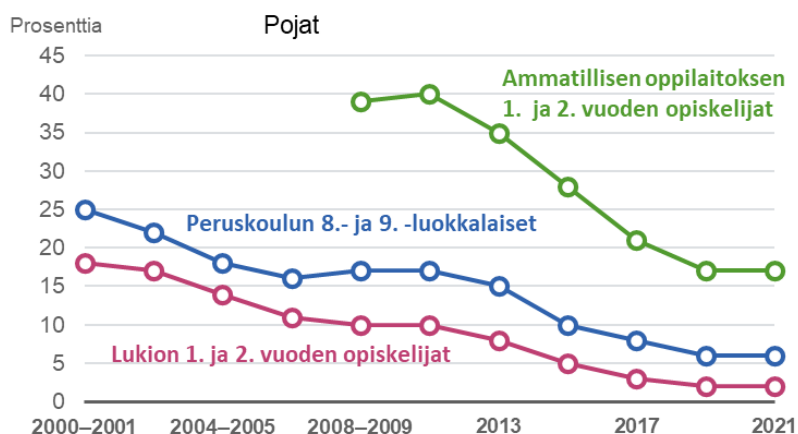
Nuorten tupakoinnissa on oppilaitostyyppikohtaisia eroja. Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisista viisi prosenttia tupakoi päivittäin (tytöistä 4 % ja pojista 6 %). Lukioi- den 1. ja 2. vuoden opiskelijoista päivittäin tupakoivia oli kaksi prosenttia. Opetussuunni- telmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevilla tupakointi on edel- leen huomattavasti muita oppilaitostyyppisiä yleisempää. Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 18 prosenttia (tytöistä 18 % ja pojista 17 %) tupakoi päivittäin. Tupakointi on vähentynyt kaikissa oppilaitostyypeissä, mutta viime vuosina ainoastaan tytöillä. (Kuviot 4a–b; liitetaulukko 6.)

Kuvio 3. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden tyttöjen ja poikien osuudet (%), 2008/2009–2021

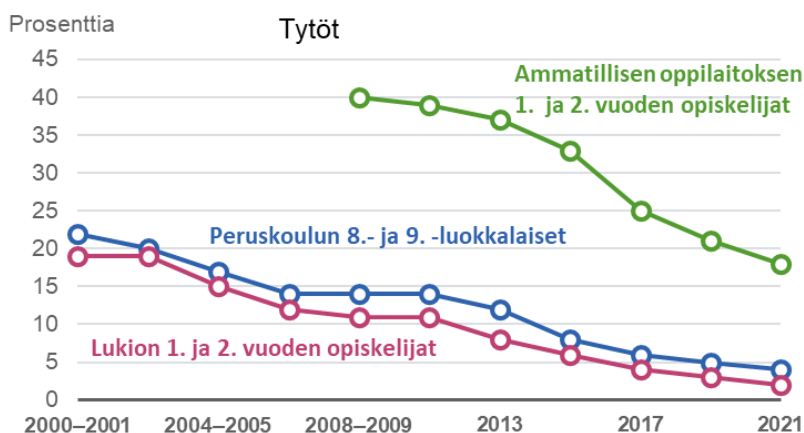
Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

Kuvio 4a. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden poikien osuudet (%) koulutusasteittain, 2000–2021

Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

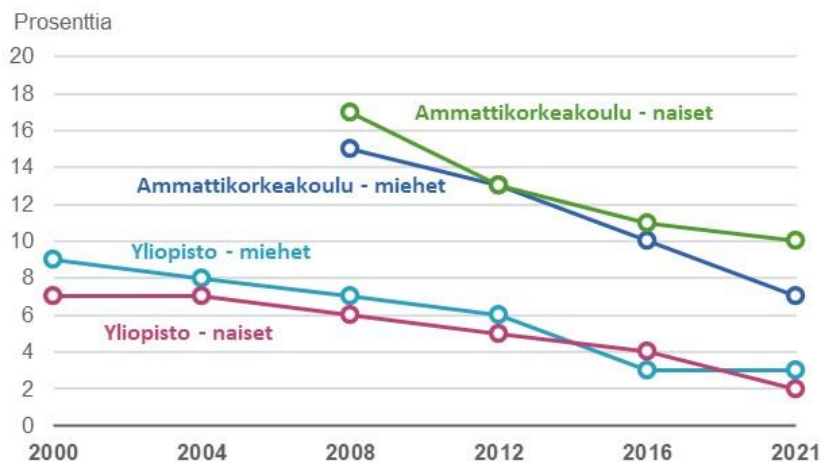
Kuvio 4b. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden tyttöjen osuudet (%) koulutusasteittain, 2000–2021

Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

Vuonna 2021 korkeakouluopiskelijoista 5 prosenttia tupakoi päivittäin (naisista 6 % ja miehistä 5 %). Yliopisto-opiskelijoilla tupakointi on selvästi vähäisempää (naiset 2 %, miehet 3 %) kuin ammattikorkeakoulussa opiskelevilla (naiset 10 %, miehet 7 %). Päivittäinen tupakointi on vähentynyt molemmissa ryhmissä vuosien saatossa. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Päivittäin tupakoivien korkeakouluopiskelijoiden osuudet (%), 2000–2021

Lähde: Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus (KOTT); YTHS 2000-2016, THL 2021.

Nuuskan käyttö

Vuonna 2020 nuuskaa käytti päivittäin seitsemän prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä. Nuuskaaminen on lisääntynyt alle 50-vuotiailla miehillä 2000-luvun alkuun verrattuna. Nuuskaaminen oli yleisintä 20–34-vuotiailla miehillä, joista 12 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa päivittäin. Nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaa käytti 12 prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä. Eniten nuuskasivat 20–34-vuotiaat miehet, joista 22 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa joko päivittäin tai satunnaisesti. Naisilla sekä päivittäinen että nykyinen nuuskan käyttö oli vähäistä (1–2 %). (Liitetaulukko 10.)

Vuonna 2021 nuuskaa käytti päivittäin 14–20-vuotiaista nuorista viisi prosenttia: tytöistä kaksi prosenttia ja pojista seitsemän prosenttia. Nuuskan päivittäinen käyttäminen oli edelleen harvinaista perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisilla tytöillä (2 %) ja lukion 1. ja 2. vuoden tytöillä (1 %). Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden tytöistä nuuskaa käytti päivittäin seitsemän prosenttia, kun vuonna 2017 osuus oli kaksi prosenttia. Pojat käyttivät päivittäin nuuskaa huomattavasti yleisemmin. Peruskouluissa päivittäin nuuskaa käytti pojista kuusi prosenttia ja lukioissa viisi prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa nuuskaa päivittäin käyttäviä poikia oli 16 prosenttia. Päivittäin nuuskaa käyttävien poikien osuus on kasvanut erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa vuoteen 2010/2011 verrattuna, mutta kasvu näyttäisi taittuneen vuonna 2021. Yläkouluissa ja lukioissa nuuskan käytön kasvu on tasaantunut vuoden 2015 jälkeen. (Liitetaulukko 11.)

Korkeakouluopiskelijoista päivittäin nuuskaavia oli vuonna 2021 yhteensä 6 prosenttia (naisista 2 %, miehistä 11 %). Miehillä nuuskaaminen oli yleisempää kuin naisilla sekä yliopistossa (naiset 1 %, miehet 8 %) että ammattikorkeakoulussa (naiset 2 %, miehet 15 %). Nuuskaaminen on yleistynyt miehillä vuodesta 2016, jolloin yliopistossa opiskelevista miehistä 6 prosenttia ja ammattikorkeakoulussa opiskelevista miehistä 8 prosenttia nuuskasi päivittäin.

Sähkösavukkeiden käyttö

Vuonna 2020 noin prosentti 20–64-vuotiaista miehistä ja alle prosentti naisista käytti sähkösavukkeita päivittäin (liitetaulukko 5). Nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita käytti kolme prosenttia 20–64-vuotiaista miehistä ja prosentti naisista. Nikotiinipitoisia sähkösavukkeita käytti vuonna 2020 kaksi prosenttia miehistä ja prosentti naisista. (Liitetaulukko 5.) Miehistä 74 prosenttia ja naisista 89 prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt sähkösavukkeita. Vastaavat prosenttiosuudet 20–34-vuotiaiden joukossa olivat miehillä 64 prosenttia ja naisilla 85 prosenttia.

Vuonna 2021 nuorista pojista (14–20-vuotiaat) sähkösavukkeita käytti päivittäin kolme prosenttia ja tytöistä prosentti. Sähkösavukkeita käytti päivittäin perusopetuksen 8. ja 9. -luokkalaisista pojista kolme prosenttia, lukiolaispojista prosentti ja ammattiin opiskelevista pojista neljä prosenttia vuonna 2021. Tytöillä osuudet olivat vastaavasti perusopetuksessa prosentti, lukioissa noin puoli prosenttia ja ammatillisissa oppilaitoksissa kaksi prosenttia. Sähkösavukkeiden päivittäinen käyttö on pääsääntöisesti vähentynyt sekä tytöillä että pojilla vuoden 2015 jälkeen.

Nikotiinia sisältävien sähkösavukkeiden käyttö oli vuonna 2021 korkeakouluopiskelijoilla harvinaista. Niitä raportoi käyttävänsä päivittäin enintään yksi prosentti sekä yliopistoettä ammattikorkeakouluopiskelijoista. Päivittäinen käyttö on vähentynyt ammattikorkeakouluopiskelijoilla vuodesta 2016, jolloin käyttäjiä oli 4 prosenttia.

Tupakoinnin lopettamishalukkuus

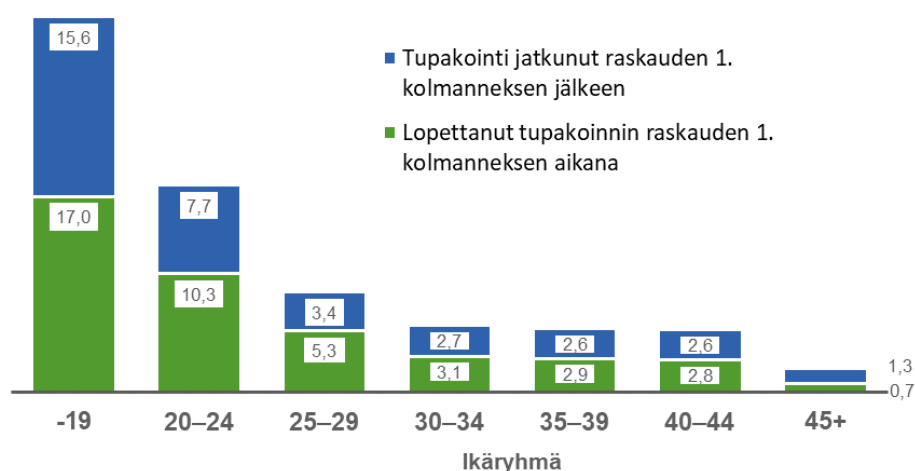
Tupakoinnin haluaisi lopettaa 63 prosenttia 20–64-vuotiaista päivittäin tupakoivista viimeisimpien saatavilla olevien tietojen eli vuoden 2018 tietojen mukaan. Päivittäin tupakoivista miehistä 31 prosenttia ja naisista 45 prosenttia oli yrittänyt lopettaa tupakoinnin olemalla tupakoimatta vähintään vuorokauden viimeisen 12 kuukauden aikana.

Raskauden aikainen tupakointi 2021

Vuoden 2021 ennakkotietojen mukaan raskauden aikana tupakoi 8 prosenttia kaikista synnyttäjistä. THL:n Perinataalitalaston mukaan viime vuosina yhä harvempi synnyttäjä ilmoitti tupakoineensa ensimmäisen raskauskolmanneksen jälkeen. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2021 tupakoinnin ilmoitti lopettaneensa raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana 57 prosenttia kaikista raskauden aikana tupakoineista.

Raskauden aikainen tupakointi on yleisempää nuoremmissa ikäryhmissä. Vuoden 2021 ennakkotietojen mukaan alle 20-vuotiaista synnyttäjistä (N=539) raskauden aikana tupakoi 33 prosenttia. Heistä 52 prosenttia ilmoitti lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Sen sijaan yli 35-vuotiaista synnyttäjistä (N= 12 656) raskauden aikana tupakoi 5 prosenttia, ja heistä 53 prosenttia lopetti tupakoinnin raskauden alkuajana. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Synnyttäjien tupakointi ja tupakoinnin lopettaminen raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana ikäryhmittäin ennakkotiedot 2021, %

Lähde: Perinataalitalasto, THL.

Verotettujen tupakkatuotteiden kulutus ja matkustajatuonti 2021

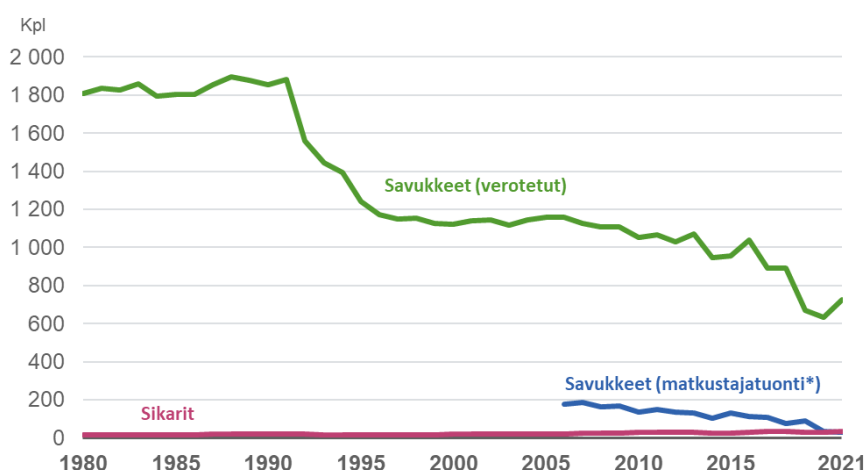
Suomessa ei suoraan tilastoida tupakkatuotteiden kulutusta, mutta kulutuksen kehitystä voidaan arvioida verotettujen tupakkatuotteiden määrän perusteella. Suomessa luovutettiin kulutukseen vuonna 2021 (joulukuun 2020–marraskuun 2021 tietojen mukaan) verotettuja savukkeita 3 329 miljoonaa kappaletta (liitetaulukko 12). Ensimmäinen tupakkalaki säädettiin 1970-luvun puolivälissä, jonka jälkeen verollisten savukkeiden kulutus kääntyi laskusuuntaiseksi. Verollisten savukkeiden kulutus väheni huomattavasti 1990-luvulla. Suurin väheneminen sijoittuu 1990-luvun alun lamavuosiin. Kulutus ei enää laman jälkeen palautunut sitä edeltävälle tasolle, vaan jäi pysyvästi matalammaksi.

Savukkeiden ja nuuskan matkustajatuontia selvitetään Kantar TNS:n toteuttamalla kyselytutkimuksella (kts. tarkemmin Laatuseloste / Menetelmät). Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 146 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2021, mikä on 13 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2020 ja 64 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Matkustajatuontiseurannan mukaan savukkeiden matkustajatuonti on veronkorotuksista huolimatta vähentynyt vuodesta 2006 koronaepidemiaa edeltävään aikaan, vuoteen 2019, 47 prosenttia, ja vielä selkeämmin vuosina 2019–2021. (Liitetaulukko 15.)

Nuuskan matkustajatuonti lisääntyi 2010-luvulla ja saavutti huippunsa vuonna 2018. Tämän jälkeen nuuskan maahantuonti on vähentynyt, ja osasyä verottomien tupakkatuotteiden kulutuksen ja matkustajatuonnin laskuun vuosina 2020–2021 lienee koronapandemiasta johtuva matkustamisen väheneminen. (Liitetaulukko 15.)

Vuonna 2021 verollisia (joulukuun 2020–marraskuun 2021) ja verottomia (tammikuun 2021–joulukuun 2021) savukkeita kulutettiin yhteensä 755 kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä henkilöltä kohden. Vuoden 2005 jälkeen savukkeiden kulutuksen trendi on ollut laskeva. Savukkeiden verotettu määrä on kuitenkin vaihdellut jonkin verran vuosien välillä johtuen tupakkaveron korotuksiin liittyvästä tupakkatuotteiden varastoinnista. Veronkorotuksia on tehty lähes joka vuosi vuodesta 2009 lähtien, ja ennen veronkorotuksia tupakkateollisuus on siirtänyt suuria määriä savukkeita verolliseen varastoon. Varastointi sekä sen ajoittuminen ja määrä vaihtelevat jonkin verran, mikä johtaa vuosittaisen verotettujen savukkeiden määrän vaihteluun. (Liitetaulukot 13 ja 15; kuvio 7.)

Kuvio 7. Verotetut savukkeet ja sikarit (vuosi = joului-marraskuu) sekä ulkomailta tuodut savukkeet (vuosi = tammi-joulukuu) 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 1980–2021

Lähde: Verohallinto.

* Savukkeiden verotonta matkustajatuontia on tutkittu vuodesta 2006 alkaen.

Irtotupakkaa kulutettiin 170 grammaa 15 vuotta täyttäneeltä henkilöltä kohden vuonna 2021 (joulukuun 2020 - marraskuun 2021). Savukkeiden tapaan irtotupakan verotettuun määrään vaikuttaa tupakkaveron korotuksiin liittyvä varastointi. Irtotupakan kulutus väheni vuodesta 2002 vuoteen 2010, jonka jälkeen siinä on esiintynyt tämän tilaston perusteella suuriakin vuosittaisia vaihteluita. (Liitetaulukot 12 ja 13.)

Vuonna 2021 (joulukuu 2020–marraskuu 2021) sikareita luovutettiin kulutukseen 148 miljoonaa kappaletta. Sikarien kulutuksen piikki oli 1970-luvulla, jonka jälkeen se laski huomattavasti. 1990-luvun puolivälistä sikarien kulutus on ollut kasvussa. Merkittävä kulutuksen väheneminen vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017 (kulutus 161 miljoonaa kappaletta) selittynee suurelta osin sikarien verorakenteen muutoksella, mikä kasvatti halpahintaisten sikareiden verorasitusta. (Liitetaulukko 12.)

Tullin haltuun ottamien savukkeiden määrä kasvoi merkittävästi vuodesta 1995 vuoteen 2000, jolloin se saavutti huippunsa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä on laskenut vuodesta 2006 alkaen ollen alimmillaan vuonna 2021. Vuonna 2006 tulli takavarikoi 32,6 miljoonaa savuketta, kun se vuonna 2021 otti haltuun 0,7 miljoonaa savuketta. (Liitetaulukko 15.)

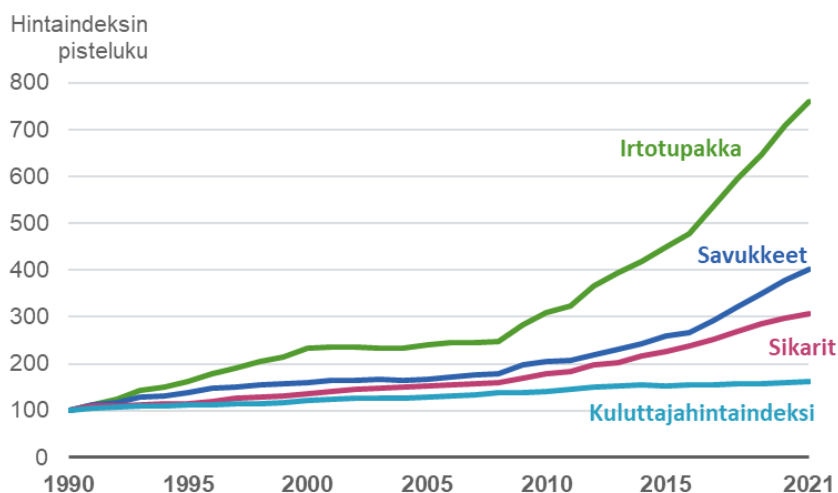
Vuonna 2021 (joulukuu 2020–marraskuu 2021) kulutettiin nikotiinipitoista sähkösavu-kenestettä 9 227 litraa. Valmisteveroa tästä määrästä kannettiin 2,8 miljoonaa euroa.

Tupakkatuotteiden hintakehitys

Vuonna 2021 tupakkatuotteiden nimellishinnat nousivat keskimäärin 6,5 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat nousivat 6,5 prosenttia, sikareiden hinnat 3,3 prosenttia ja irtotupakan hinta 7,4 prosenttia. Hintojen nousu oli vähäisempää kuin vuosi takaperin. (Liitetaulukko 16; kuvio 8.)

Tupakkaveroa on korotettu vuodesta 2009 lähtien joka vuosi lukuun ottamatta vuosia 2011 ja 2013. Vuosina 2016–2021 veroa on korotettu puolivuositain. Lisäksi yleistä arvonlisäveroprosenttia korotettiin heinäkuussa 2010 ja tammikuussa 2013. Tupakkatuotteiden nimellishinnat ovat nousseet noin 95 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Savukkeiden hinta on noussut vuodesta 2011 noin 93 prosenttia ja sikareiden hinta noin 66. Irtotupakan hinta on reilusti tuplaantunut, sillä hinnannousu on ollut noin 136 prosenttia. (Liitetaulukko 16.)

Kuvio 8. Tupakkatuotteiden nimellishintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 1990–2021 (1990=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Merkittävä osa tupakkatuotteiden hinnasta on tupakkaveroa, josta osa määräytyy arvope-rusteisesti ja osa on yksikköveroa. Arvope-rusteisen veron johdosta tupakkatuotteesta kan-nettavan tupakkaveron määrä kasvaa muun hinnanosan kasvaessa, jolloin tupakkatuot-teiden hinnat ja tupakkaveron määrä ovat kasvaneet yleisen hintatason nousun mukana myös silloin, kun tupakkaveron korotuksia ei ole tehty. Hinnannousu vuodesta 2009 läh-tien selittyy kuitenkin pääosin veronkorotuksilla.

Tupakkaverotus Suomessa vuosina 2020–2022

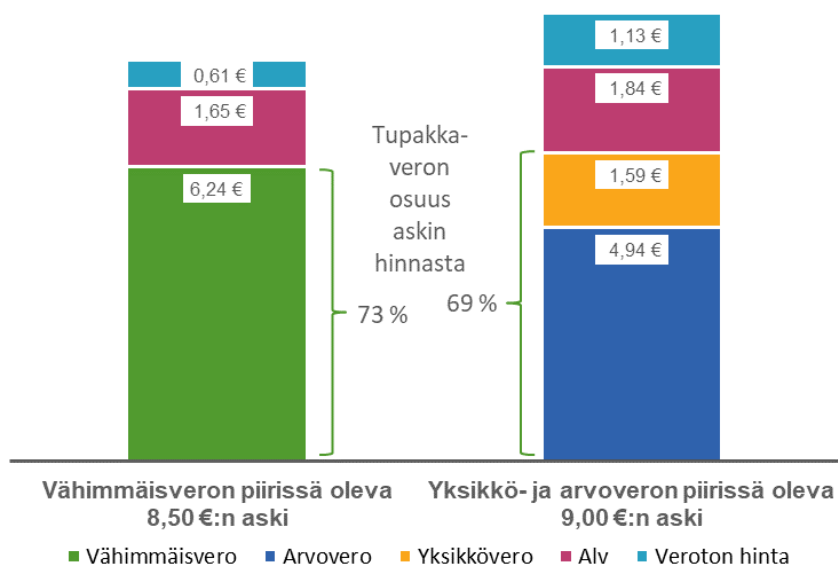
Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä kääretupakasta ja sähkösavukenesteistä. Kääretupakka on jaettu verotuksellisesti kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka ja muu piippu- ja savuketupakka. Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka muodostaa valtaosan verotetusta kääretupakasta. Tupakkaveroa kannetaan myös savukepapereista sekä muista tupakkaa sisältävistä tuotteista. Sähkösavukkeissa käytettävät nikotiinipitoiset sekä nikotiinittomat nesteet ovat kuuluneet tupakkaveron piiriin vuoden 2017 alusta lähtien ja kuumennettavat tupakkatuotteet vuoden 2022 alusta lähtien.

Tupakkaveroa korotettiin vuonna 2021 tammi- ja heinäkuun alusta. Savukkeiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettiin keskimäärin 7 prosenttia. Voimassa olevan lain mukaan tupakkaveron korottamista jatketaan vuosina 2022–2023, jolloin savukkeiden veroa korotetaan yhteensä keskimäärin 13 prosenttia, kääretupakan 40 prosenttia, piippu- ja savuketupakan 24 prosenttia sekä sikareiden ja pikkusikareiden 31 prosenttia.

Savukkeiden, savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan ja sikareiden sekä pikkusikareiden verorakenteessa on kolme elementtiä: yksikkövero, arvovero ja vähimmäisvero. Yksikkövero on kappalemäärään perustuva vero, joka on sama kaiken hintaisille tuotteille. Arvovero on tuotteen kaikki verot sisältävästä hinnasta laskettava vero, jonka euromäärä siten kasvaa hinnan kasvaessa. Kolmas elementti, vähimmäisvero, perustuu yksikköveron tapaan kappalemäärään, ja sitä peritään vain halpahintaisilta tuotteilta. Vähimmäisverolla turvataan se, että kaikista tuotteista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa.

Savukkeiden yksikköveron määrä oli 76,25 euroa/1 000 kappaletta alkuvuonna 2021 ja 79,50 euroa/1 000 kappaletta loppuvuonna 2021. Arvoveron määrä oli 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. (Liitetaulukko 19a.) Vähimmäisvero oli 302,25 euroa 1000 kappaleelta alkuvuonna 2021 ja 312,00 euroa 1000 kappaleelta loppuvuonna 2021. Vähimmäisveroa perittiin alkuvuonna 2021 alle 7,70 euron hintaisista ja loppuvuonna 2021 alle 8,95 euron hintaisista 20 kappaleen savukeaskeista. Savukeaskin hinnan muodostuminen verottomasta hinnasta ja eri veroista vuonna 2021 on esitetty kuviossa 9. Tupakkaveron osuus askin hinnasta oli 69 tai 73 prosenttia.

Kuvio 9. Savukeaskin hinnan (euroa) muodostuminen 1.7.2021–31.12.2021

Lähde: Valtiovarainministeriö.

Savukkeiksi käärittävällä hienoksi leikatulla tupakalla yksikkövero oli 50,50 euroa/kg alkuvuonna 2019 ja 52,50 euroa/kg loppuvuonna 2021. Arvovero oli 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero oli 187,50 euroa/kg alkuvuonna 2021 ja 194,50 euroa/kg loppuvuonna 2021. Vähimmäisveroa perittiin käytännössä

alkuvuonna alle 7,90 euron ja loppuvuonna alle 8,19 euron hintaisista 30 gramman irtotupakkapusseista.

Piippu- ja savuketupakan, joka on hyvin pieni kääretupakan tuoteryhmä, vero oli 72,00 euroa/kg alkuvuonna 2021 ja 75,50 euroa/kg loppuvuonna 2020. Arvovero oli 48 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sikareiden yksikkövero oli 0,04 euroa/kpl alkuvuonna 2021 ja 0,045 euroa/kpl loppuvuonna 2021. Vähimmäisvero oli alkuvuonna 0,30 euroa/kpl ja loppuvuonna 0,31 euroa/kpl. Arvovero oli 34 prosenttia vähittäismyyntihinnasta.

Sähkösavukeneesteiden veron määrä oli 0,30 euroa millilitralta. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero oli 60 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. (Liitetaulukot 19a–d.)

Tupakoinnin taloudelliset haittakustannukset

Tässä tarkastellaan tupakoinnin aiheuttamia taloudellisia haittoja, joita ei olisi syntynyt ilman tupakointia. Taloudellisia haittoja tarkastellaan arvioimalla tupakoinnin aiheuttamia välittömiä ja välillisiä kustannuksia sekä tulonsiirtoja.

Välittömiin kustannuksiin kuuluvat tupakoinnin aiheuttamien terveyshaittojen hoito ja niiden kustannukset, tulonsiirrot sekä palovahingoista ja tupakkavalvonnasta ja ehkäisvästä työstä aiheutuneet kustannukset. Tupakoinnin terveyshaittoja arvioidaan käyttämällä niin sanottua syysosuusmenetelmää, jossa tietyille sairauksille, joihin tupakointi on tutkimuskirjallisuuden mukaan yhteydessä, lasketaan arvio siitä mikä on tupakoinnin osuus kyseisen taudin vallitsevuudesta.

Tupakoinnin arvioidaan aiheuttaneen Suomessa vuonna 2020 noin 400 000 vuodeosastohoitopäivää ja yli 262 000 käyntiä terveydenhuollossa. Tupakointi aiheutti arviolta yli 500 uutta työkyvyttömyyseläkejaksoa. Tupakoinnin aiheuttamien terveyshaittojen välittömien kustannusten arvioidaan olleen 340,8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Tulonsiirtojen kustannukset olivat noin 288,5 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan tupakoinnin aiheuttamien välittömien haittojen taloudelliset kustannukset olivat 629,3 miljoonaa euroa (taulukko 1).

Taulukko 1. Tupakoinnin välittömät ja välilliset kustannukset sekä tulonsiirrot vuonna 2020

Pää- ja alaluokka	Arvio kustannuksista, milj. €
Välittömät (todelliset) kustannukset	
Terveydenhuolto	
Somaattinen erikoissairaanhoito	211,1
Perusterveydenhuolto	61,9
Työterveyshuolto	6,1
Lääkkeet	61,6
<i>Terveydenhuolto yhteensä</i>	340,8
Muut kustannukset	
Palovahinkokorvaukset	11,2
Tupakoinnin valvonta ja ehkäisy	2,2
<i>Muut kustannukset yhteensä</i>	13,4
Tulonsiirrot	
Sairauspäivärahat	18,0
Työkyvyttömyyseläkkeet	57,0
Perhe-eläkkeet	213,4
<i>Tulonsiirrot yhteensä</i>	288,5
Välilliset kustannukset (laskennalliset kustannukset)	
Tupakointikuolemat	228,6
Työkyvyttömyyseläkkeet	126,0
Sairauspoissaolot	47,9
Tupakointitautot	303,1
<i>Välilliset kustannukset yhteensä¹⁾</i>	681,1

1) Kustannusten summat taulukossa on laskettu kustannusten keskimääräisistä arvoista.

Tupakoinnin välillisiin kustannuksiin lasketaan mukaan tupakoinnin aiheuttamien kuolemien ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisten aiheuttamat tuotantopanosten menetys sekä sairauspoissaolojen ja lakisääteisiin taukoihin kuulumattomien tupakkataukojen aiheuttamat työpanosten menetys. Välillisten kustannusten arvioinnissa pyritään laskemaan rahallinen arvo sille potentiaaliselle tuotannolle, joka on menetetty tupakoinnin vuoksi.

Tupakoinnin arvioidaan aiheuttaneen noin 3 736–5 457 kuolemaa vuonna 2020, joista 35–64-vuotiaana kuolleita oli 894–1 249. Tupakointikuolemien aiheuttamat taloudelliset menetykset olivat arviolta 228,6 miljoonaa euroa. Tupakointitaukojen välilliset kustannukset olivat arviolta 303,1 (269–336) miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan tupakoinnin välilliset kustannukset olivat keskimäärin noin 681,1 miljoonaa euroa (535,8–829,5) miljoonaa euroa.

Tupakkaverodirektiivi ja valmisteverodirektiivi

Tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu EU:ssa niin sanotulla tupakkaverodirektiivillä (2011/64/EU). Direktiivi määrittelee verotettavat tupakkatuotteet, tupakkaveron rakenteen reunaehdot ja vähimmäisverotaset.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava savukkeiden verotuksessa sekä yksikkö- että arvoeroa. Yksikköveron määrää on rajoitettu siten, että yksikkövero ei saa olla pienempi kuin 7,5 eikä suurempi kuin 76,5 prosenttia siitä keskihintaisten savukkeiden kokonaisverosta, joka syntyy yhdistämällä yksikkö- ja arvoero sekä arvonlisävero. Lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa savukkeista kansallista vähimmäisveroa, jonka suuruuden ja rakenteen ne voivat määrätä vapaasti, kunhan noudattavat savukkeiden verotuksen normaalirakenteessa yksikkö- ja arvoeron yhdistelmää.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden soveltamien yksikkö- ja arvoerojen yhteismäärän on ylitettävä sekä euromääräinen että prosentuaalinen vähimmäisverotaso. Euromääräinen vähimmäisvero koskee kaiken hintaisia tuotteita, mutta prosentuaalisen vähimmäisveron ylittyminen tarkistetaan vain keskihintaisten savukkeiden osalta. Euromääräinen vähimmäisvero on näistä kahdesta tärkeämpi, sillä se turvaa tietyn euromääräisen verorasituksen kaikille EU-alueella myytävälle savukkeille. Prosentuaalinen vähimmäisvero sitoo puolestaan verotasoa suhteessa hintatasoon kussakin jäsenvaltiossa.

Savukkeiden euromääräinen vähimmäisverotaso on 90 euroa 1 000 savukkeelta. Prosentuaalinen vähimmäisverotaso on puolestaan 60 prosenttia keskihintaisten savukkeiden hinnasta. Jäsenvaltioiden, jotka kantavat tupakkaveroa vähintään 115 euroa 1 000 keskihintaiselta savukkeelta, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa prosentuaalista vähimmäisvaatimusta.

Muiden direktiivissä määriteltyjen tupakkatuotteiden kuin savukkeiden osalta jäsenvaltioilla on enemmän liikkumavaraa tupakkaveron rakenteen suhteen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yksikkö- tai arvoeroa tai näiden yhdistelmää. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus määrätä näille tuotteille kansallinen vähimmäisvero, jos ne soveltavat arvoeroa tai arvoeron ja yksikköveron yhdistelmää.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on oltava vähintään 50 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 60 euroa kilogrammalta. Muun piippu- ja savuketupakan kuin savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on puolestaan oltava vähintään 20 prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 22 euroa kilogrammaa kohti. Sikarien tai pikkusikarien veron on oltava vähintään viisi prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 12 euroa 1 000 kappaletta tai kilogrammaa kohti.

Tupakkatuotteiden verotukseen ja valvontaan sovelletaan yhtenäistettyä järjestelmää, ja näistä menettelyistä säädetään valmisteverodirektiivissä (2008/118/EY). Direktiivin perusperiaatteen mukaisesti valmistevero kannetaan tupakkatuotteiden lopullisessa kulutusmaassa. Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityisten henkilöiden omaan käyttöön hankkimat ja mukanaan tuomat tupakkatuotteet verotetaan kuitenkin siinä jäsenvaltiossa, josta ne on hankittu.

Tupakkalaki

Tupakkalain (549/2016) tavoitteena on tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppuminen. Tavoite tarkoittaa käytännössä sitä, että vuonna 2030 alle viisi prosenttia väestöstä käyttäisi tupakka- tai nikotiinituotteita päivittäin. Lain tarkoituksena on ehkäistä nuoria aloittamasta tupakkatuotteiden käyttöä ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä sekä kannustaa ihmisiä lopettamaan tupakkatuotteiden käyttö. Lailla halutaan myös vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle.

EU:n tupakkatuotedirektiivistä (2014/40/EU) johtuvat säännökset koskevat muun muassa tupakkatuotteiden ominaisuuksia, kuten tunnusomaisten makujen kieltoa savukkeissa ja kääretupakassa. Mentolinmaku kiellettiin siirtymäajan jälkeen toukokuussa 2020. Myös vähittäismyyntipakkauksien ominaisuuksia ja merkintöjä koskevaa sääntelyä tarkentui direktiivin johdosta. Tupakkapakkauksiin vaaditaan tekstivaroitusten lisäksi myös kuvavaroitukset. Teksti- ja kuvavaroitusten pitää peittää pakkausten etu- ja takapinnasta 65 prosenttia. Nuuskan myynti on EU:n jäsenvaltioissa kielletty, ainoastaan Ruotsilla on tähän jo liittymissopimuksessa neuvoteltu poikkeuslupa. Uutena tupakkalain piiriin tulivat vuonna 2016 sähkösavuketuotteet, joiden pitää täyttää muun muassa direktiivin mukaiset laatu- ja turvallisuusvaatimukset.

Sähkösavuketuotteita säännellään Suomessa vastaavasti kuin tupakkatuotteita. Sähkösavukkeita ja nikotiininesteitä ei saa myydä alle 18-vuotiaille. Nikotiininesteiden myynti on luvanvaraista eikä nesteissä saa olla esimerkiksi karkki- ja hedelmämakuja. Sähkösavukkeita ei saa myöskään käyttää tupakoimattomissa tiloissa tai pitää esillä vähittäismyynnissä. Tuotteita koskee täysi markkinointikielto. Vuonna 2022 tupakkatuotteiden markkinavalvontaa koskevaa sääntelyä on siirtynyt markkinavalvontalakiin.

Tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden nikotiininesteiden tuonnille ETA-maiden ulkopuolelta on 24 tunnin aikaraja. Lisäksi niiden netti- ja muu etämyynti on kielletty. Nuuskan myynti- ja maahantuontikielto koskee myös purutupakkaa ja nenänuuskaa. Henkilökoh- taiseen käyttöön tarkoitettujen savuttomien tupakkatuotteiden matkustajatuonnin enimmäismäärä on yksi kilo vuorokaudessa.

Lailla halutaan myös vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle. Autossa ei saa tupakoida, jos kydyssä on alle 15-vuotiaita. Asuntoyhteisöillä on mahdollisuus hakea kunnalta tupakointikieltoa parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Kunnan on määrättävä tupakointikielto, jos savua voi rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi kulkeutua muutoin kuin poikkeuksellisesti esimerkiksi parvekkeelta toiselle. Tiukemmin edellytyksin on mahdollista puuttua tilanteeseen myös silloin, jos savu leviää asunnosta toiseen.

Tupakkatuotedirektiivin yhtenä tavoitteena on puuttua tupakkatuotteiden laittomaan kauppaan tupakkatuotteita koskevien jäljitettävyy- ja turvaominaisuusjärjestelmien avulla. Turvaominaisuusmerkintä vähittäismyyntipakkauksissa auttaa sekä kuluttajia että viranomaisia määrittämään, onko myynnissä oleva tuote aito vai laiton tupakkatuote. Jäljitettävyysohjelmien tarkoituksena puolestaan on ehkäistä tupakkatuotteiden laiton kauppaa, ja se mahdollistaa tuotteiden liikkeen seuraamisen valmistuksesta ensimmäiseen vähittäismyyntipaikkaan saakka. Vuonna 2019 kokonaisuus tuli voimaan savukkeiden ja kääretupakan osalta ja vuonna 2024 se tulee koskemaan kaikkia muitakin tupakka- tuotteita.

Tupakkalakia tiukennettiin jälleen keväällä 2022. Tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkausten pitää olla yhdenmukaisia (ns. plain packaging) 1.5.2023 lähtien. Tavoitteena on vähentää tupakkatuotteiden houkuttelevuutta erityisesti nuorten silmissä.

Savukkeiden, kääretupakan ja sähkösavukkeiden nesteiden tunnusomaiset tuoksut ja maut kiellettiin jo vuonna 2016. Kieltoa laajennettiin 1.5.2022 lähtien koskemaan myös sellaisia tuotteita, joilla kuluttajat voivat itse muuttaa tupakkatuotteiden makua. Tällaisia ovat esimerkiksi makukortit, jotka kuluttaja voi laittaa savukeaskin sisään makua muuttamaan. Kaupoissa ja varastoissa jo olevia tuotteita saa kuitenkin myydä 30.4.2023 saakka.

Tupakointikieltoja laajennettiin nyt koskemaan myös leikkikenttiä ja yleisiä uimarantoja. Yleisillä uimarannoilla kielto on voimassa aina toukokuun alusta syyskuun loppuun.

Muutoksilla suojataan erityisesti pieniä lapsia passiivisen tupakoinnin haitoilta. Lisäksi halutaan vähentää tupakoinnista aiheutuvaa roskaantumista ja ympäristöhaittoja.

Tupakkalaissa tarkoitettuja tuotteita valmistavien ja maahantuovien tahojen on jatkossa maksettava Valviralle (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto) vuotuinen valvontamaksu, joka perustuu tuotteiden myyntimääriin. Saaduilla tuloilla tehostetaan tuotevalvontaa.

Tupakkalain muutoksilla toteutetaan Sanna Marinin hallitusohjelmaa, jonka yhtenä tavoitteena on vähentää riippuvuuksia ja tupakointia. Työtä jatketaan tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmässä, joka antaa uudet ehdotuksensa vuoden 2023 alussa.

Tupakkatilasto 2021 -tilastoraportin asiantuntijat

Tilastoraportin teksti on tuotettu usean asiantuntijan yhteistyönä:

Aikuisväestön ja eläkeikäisten tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttö: erityisasiantuntija Otto Ruokolainen ja tilastotutkija Jonna Ikonen, THL.

Nuorten ja korkeakouluopiskelijoiden tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttö: tutkija Pauliina Luopa, erityisasiantuntija Hanna Ollila ja tilastotutkija Jonna Ikonen, THL.

Raskauden aikainen tupakointi: erityisasiantuntija Anna Heino, THL.

Tupakan hintakehitys: erikoissuunnittelija Hanna Koskinen, THL.

Tupakkoinnin kustannukset: erityisasiantuntija Marke Jääskeläinen, THL.

Tupakkatuotteiden kulutus, verotus sekä tupakka- ja valmisteverodirektiivit: neuvotteleva virkamies Jenni Oksanen, valtiovarainministeriö.

Tupakkalaki: neuvotteleva virkamies Meri Paavola, sosiaali- ja terveysministeriö.

Käsitteet ja määritelmät

Aikuisväestö: tässä raportissa aikuisväestöllä tarkoitetaan 20–64-vuotiaita.

Eläkeikäiset tai eläkeikäinen väestö: tässä raportissa eläkeikäisillä tarkoitetaan 65–84-vuotiaita.

Indeksi: kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Irtotupakka: sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan.

Kuluttajahintaindeksi: kuvaa kotitalouksien Suomessa ostamien tavaroiden ja palveluiden hintakehitystä.

Nimellishintaindeksi: mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia eli inflaation vaikutusta ei ole poistettu.

Nuuska- ja purutupakka: suussa käytettävä tupakkatuote.

Nuoret: tässä raportissa nuorilla tarkoitetaan 14–20-vuotiaita.

Pikkusikari: sikari, joka painaa enintään kolme grammaa.

Tupakka: tupakkakasvista valmistettu tai sitä sisältävä nautintoaine.

Tupakan verollinen kulutus: tupakan kulutus tilastoidaan kahdella tavalla Verohallinnon valmisteverotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi-joulukuu), millä tavalla kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen.

Tupakkatuote: tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Tässä tilastossa määritelmään ei sisälly savukepaperia.

Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti: laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiväkilukua tilastovuonna.

Tupakointi raskauden aikana: tieto perustuu synnyttäjän omaan ilmoitukseen tupakoinnista. Prosenttiluku on laskettu synnyttäjistä, jotka ovat vastanneet tupakointia koskevaan kysymykseen.

Savuke: poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari.

Sikari: poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa.

Sähkösavuke: sähkösavuke on ulkomuodoltaan ja käyttötavaltaan tavallista savuketta muistuttava laite, joka ei sisällä ollenkaan tupakkaa. Laitteessa on yleensä sähköllä toimiva höyrystäjä, akku ja nestepatruuna. Sähkösavuke höyrystää laitteeseen ladattua nestettä, jota käyttäjä hengittää tupakointia vastaavalla tavalla.

Verottomat savukkeet: matkailijoiden ulkomailta Suomeen verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Taulukoissa käytetyt symbolit

0,0 suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

. tieto on epälooginen esitettäväksi

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

– ei yhtään havaintoa

*ennakkotieto

www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto

Laatuseloste (SVT)

Tupakkatilasto

Tilastotietojen relevanssi

Tupakkatilasto sisältää tietoja tupakan kulutuksesta, tupakan hintakehityksestä, verotuksesta, tupakkalainsäädännöstä, väestön tupakoinnista sekä tupakansavulle altistuneista. Tupakkatilastoa käytetään muun muassa tupakkapolitiiseen päätöksentekoon, tupakan kulutuksen seurantaan kotimaassa ja kansainvälisiin vertailuihin. Tupakkatilaston tietojen keruu perustuu Tupakkalakiin (546/2016) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestön tupakointi

Aikuisväestön tupakointia koskevat tulokset perustuvat kyselytutkimuksina toteutettaviin otospohjaisiin tutkimuksiin. Otospohjaisiin tutkimuksiin liittyy aina pientä epävarmuutta, mutta mitä isompia tutkimuksen otoskoko ja vastausprosentti ovat, sitä vähemmän epävarmuutta on. Posti- ja verkkokyselyllä toteutetun tiedonkeruun kattavuutta voidaan arvioida aineiston katoanalyseilla, joilla selvitetään rekisteritietojen avulla, miten tutkimukseen osallistuneet ja osallistumattomat eroavat toisistaan ja miten kato vaikuttaa tuloksiin. Vastauskatoa korjataan ATH/FinSote aineistoissa käyttämällä painokertoimia, joiden laskentaan on käytetty koko otokselle saatavissa olevia rekisteritietoja. Painokertoimien avulla tutkittavien joukko edustaa väestöä laskennassa käytettyjen muuttujien näkökulmasta. Kattavuus on matalin nuorten miesten keskuudessa, ikääntyneiden osallistumisaktiivisuus on puolestaan korkea. Lisäksi tiedetään, että kyselytutkimuksissa vastaajat usein tiedostamattaan tai tietoisesti aliraportoivat epäsuotuisaa terveystietymistään. Eriyisesti tupakan ja alkoholin käyttöön ja muihin päihteisiin liittyvissä kysymyksissä kattamatta jäävä osuus johtuu yhtäältä siitä, että paljon tupakoivat ja päihteitä käyttävät jättävät keskimääräistä useammin osallistumatta tutkimuksiin, ja toisaalta siitä, että tutkimukseen osallistuvat aliarvioivat tupakan käyttöönsä. Vuosivertailussa aliraportointi ei kuitenkaan ole ongelma, kun voidaan olettaa, ettei se eroa eri vuosien välillä. (Lisätietoja: FinSote tilastoraportti)

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) sekä eläkeikäisten (yli 65-vuotiaat) tupakoinnista (liitetaulukot 1–5, 7 ja 8 (vuodesta 2018 alkaen)) perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen FinSote-tutkimukseen (Kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus). FinSote-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta ja FinSote-tutkimuksen tilastoraporteista: 2018 ja 2020. Vuonna 2018 vastaajia oli 26 422 ja vastausprosentti oli 45,3 prosenttia. Tutkimukseen vastasi 20–64-vuotiaista 34,4 prosenttia ja eläkeikäisistä 59,5 prosenttia. Naisilla vastausprosentti oli 48,5 prosenttia ja miehillä 41,7 prosenttia. Vuonna 2020 vastaajia oli 28 199 ja vastausprosentti oli 46,4 prosenttia. Tutkimukseen vastasi 20–64-vuotiaista 35,6 prosenttia ja eläkeikäisistä 61,3 prosenttia. Naisilla vastausprosentti oli 49,5 prosenttia ja miehillä 43,1 prosenttia.

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) tupakoinnista liitetaulukossa 1 (vuodet 2013–2017), liitetaulukossa 3 (vuodet 2014–2017), liitetaulukossa 4 (vuodet 2016–2017), liitetaulukossa 5 (vuodet 2016–2017), liitetaulukossa 7 (vuodet 2015–2017) ja liitetaulukossa 8 (vuodet 2016–2017) sekä eläkeikäisten (65–84-vuotiaat) tupakoinnista liitetaulukossa 2 (vuodet 2012–2017) ja liitetaulukossa 9 (vuodet 2015–2017) perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ATH-tutkimukseen (Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus), joka toteutettiin vuosina 2010–2017. ATH-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/ath. Vuonna 2016 tutkimuksen nimi muuttui ”Aikuisen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimukseksi”. Tutkimukseen vastanneen aikuisväestön lukumäärä tutkimusvuosittain: 2012: N=30 259; 2013: N=11 472; 2014: N=11 931; 2016: N=2 628; 2017: N=2 341. Vastanneiden eläkeikäisten lukumäärä tutkimusvuosittain: 2012: N= 1 421; 2013: N=16 930; 2014: N=6 971; 2015: N=7 179, 2016: N=2 265, 2017: N=1 871.

ATH-tutkimuksessa vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 36–47 % ja 65–84-vuotiailla välillä 64–72 %. Eläkeikäiset (65–84-vuotiaat) ovat vastanneet aikuisväestöä (20–64-vuotiaat) aktiivisemmin ja aikuisväestöön kuuluvat naiset ovat vastanneet miehiä aktiivisemmin. Vuonna 2017 20–64-vuotiaista naisista 42 prosenttia vastasi

tutkimukseen ja vastaavan ikäisistä miehistä 30 prosenttia. Eläkeikäisistä naisista ja miehistä noin 64 prosenttia vastasi vuonna 2017.

Tiedot aikuisväestön (20–64-vuotiaat) tupakoinnista edellä mainituissa liitetaulukossa aiempina vuosina perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain toteuttamaan AVTK-tutkimukseen (”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys”). AVTK-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/avtk. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosittain: 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601; 2013: N=2545; 2014: N=2630.

AVTK-tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana olleet keskimäärin noin 70 prosenttia, mutta vaihdelleet välillä 51–84 prosenttia. Vastausprosentti nousi hieman 53 prosenttiin vuonna 2014, mutta yleisesti vastausaktiivisuusoli tutkimusaikana laskeva. Naiset (vastausprosentti 59 prosenttia) vastasivat vuonna 2014 tutkimukseen miehiä (vastausprosentti 46 prosenttia) aktiivisemmin. Verrattaessa vuosien 2009–2014 tietoja edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen.

Eläkeikäisen (65–84-vuotiaat) väestön tupakointitiedot liitetaulukossa 2 ennen vuotta 2012 ja liitetaulukossa 7 ennen vuotta 2015 perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttamaan EVTK-tutkimukseen (”Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys”). EVTK-tutkimuksesta löytyy lisätietoa THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/evtk. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosittain: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; N=2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

EVTK-tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 72–88 prosenttia välillä. Vuoden 2013 vastausprosentti oli 74 prosenttia. Miesten ja naisten vastausaktiivisuuden välillä ei ole ollut merkittäviä eroja.

Valtakunnallinen korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus (KOTT) on toteutettu neljän vuoden välein vuodesta 2000 alkaen. Vuoteen 2016 asti tutkimuksesta vastasi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) ja vuonna 2021 tutkimuksen toteutti ensimmäistä kertaa THL. Koronaepidemian takia vuoden 2020 tutkimus siirrettiin vuoteen 2021. Tutkimus kohdistettiin aluksi yliopisto-opiskelijoille ja vuodesta 2008 alkaen myös ammattikorkeakouluopiskelijoille. Vuosina 2000 ja 2004 tutkimus suoritettiin pelkästään postitse lomakekyselyinä, kun taas vuosina 2008 ja 2012 oli mahdollisuus vastata myös netissä. Vuonna 2016 vastaaminen tapahtui pääasiassa netissä, mutta paperilomake lähetettiin muistutuksen yhteydessä vastaamattomille. Viimeisin tiedonkeruu vuonna 2021 toteutettiin täysin sähköisesti.

Vuoden 2021 tiedonkeruu toteutettiin korona-epidemian kolmannen aallon aikana helmimaaliskuussa 2021. Tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluivat 18–34-vuotiaat perustutkinto-opiskelijat, jotka olivat ilmoittautuneet läsnä olevaksi keväälle 2021 ja jolle oli saatavilla henkilötunnus. Tutkimuksen otos (n= 11 912) koostui satunnaisesti valituista ammattikorkeakouluopiskelijoista (n= 5 969) ja yliopisto-opiskelijoista (n=5 943). Tutkimukseen osallistui kaikkiaan 53 prosenttia (n=6 258) kutsutuista; naisista 60 prosenttia ja miehistä 44 prosenttia. Yliopisto-opiskelijoiden osallistuminen oli ammattikorkeakouluopiskelijoita aktiivisempaa (vastausprosentit 56 % vs. 49 %). Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosittain: 2000: N=3 174, 2004: N=3 153, 2008: N=5 105, 2012: N=4 409, 2016: N=3 114, 2021: N= 6 258.

Tiedot nuorten (14–20-vuotiaat) tupakoinnista ja nuuskan käytöstä perustuvat THL:n Kouluterveyskyselyyn, joka tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselyinä peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaille sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Tietoa peruskoulujen yläluokkalaisten tupakoinnista ja nuuskaamisesta on vuodesta 1996 ja lukiolaisten tupakoinnista ja nuuskaamisesta vuodesta 1999 alkaen. Ammatilliset oppilaitokset ovat olleet kyselyssä mukana vuodesta 2008 lähtien. Kysely toteutettiin vuonna 2017 ensimmäistä kertaa myös peruskoulun 4. ja 5. luokan oppilaille. Kyseiset oppilaat eivät kuitenkaan ole ikänsä vuoksi mukana tässä tarkastelussa. Ammatillisten oppilaitosten aineisto on rajattu alle 21-vuotiaisiin, joten vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saatiin yhdistämällä peräkkäisten vuosien aineistot. Vuodesta 2013 alkaen kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Aineistonkeruussa on siirrytty vaihteittain paperilomakkeesta sähköiseen lomakekyselyyn. Vuonna 2013 kysely toteutettiin sähköisenä ammatillisissa oppilaitoksissa. Vuonna 2015 siirryttiin sähköiseen kyselyyn myös lukioissa ja peruskouluissa.

Kouluterveyskyselyn aineisto kattoi peruskoulussa 74–84 prosenttia ja lukiossa 60–76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2000–2013. Vuosina 2015–2019 kattavuus oli peruskoulussa 43–73 prosenttia ja lukiossa arviolta 51–70 prosenttia. Vuonna 2021 kattavuus oli peruskouluissa noin 83 prosenttia ja lukioissa arviolta 71 prosenttia. Ammatillisista oppilaitoksista ei ole saatavissa tarkkoja kattavuustietoja. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuosina 2015 ja 2017 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä. Vuonna 2021 Kouluterveyskyselyn tiedot kerättiin perusopetuksen 8. ja 9. luokilla 15.3.–28.5. ja ammatillisissa oppilaitoksissa sekä lukioissa 1.3.–28.5. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosittain: 2000–2001: N=145 685, 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: N=134 150, 2019: N=155 290, 2021: N= 160 796.

Raskauden aikainen tupakointi

Tiedot raskaudenaikaisesta tupakoinnista saadaan THL:n Perinataalitulostosta. Raskauden aikaista tupakointia koskeva tieto on vuodesta 2017 alkaen tarkentunut perinataalitulostossa: nyt tieto saadaan raskauden 1. kolmanneksen jälkeen satunnaisesti ja päivittäin tupakoineista, kun aiemmin tieto saatiin raskauden 1. kolmanneksen jälkeen tupakoineista. Tässä raportissa satunnaisesti ja päivittäin tupakoineet on laskettu yhteen.

Tupakkatuotteiden kulutus

Suomessa ei suoraan tilastoida tupakkatuotteiden kulutusta, mutta kulutuksen kehitystä voidaan arvioida verotettujen tupakkatuotteiden määrän perusteella. Tämä tieto saadaan Verohallinnon valmisteverotilaston verotusluvuista. Tiedot tullin rikosasioissa haltuun otamista savukkeista on saatu Tullista.

Tupakkatuotteiden kulutuksen estimoinnissa on käytetty kahta tapaa. Ensimmäinen kulutukseksi on katsottu edellisen vuoden joulukuun alusta tilastovuoden marraskuun loppuun kohdistuvat verolliset tupakkatoimitukset. Menettely perustuu arvioon tupakan keskimääräisestä noin vajaan kuukauden mittaisesta varastointiajasta tukku- ja vähittäiskaupassa sekä joulukuun ns. tilinpäätösostojen ajoittumisesta oikeaan vuoteen. Toiseksi vuosittaisista verollista kulutusta kuvataan kunkin vuoden tammi-joulukuun tupakkatoimituksilla. Tiedonantajien tietosuojan takaamiseksi savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka on yhdistetty piippu- ja savuketupakkaan.

Tiedot matkustajien mukanaan tuomista savukkeista ja nuuskasta perustuvat Kantar TNS:n tekemään haastattelututkimukseen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta”. Savukkeiden ja nuuskan matkustajatuontia seurataan tekemällä joka viikko valtakunnallisesti 500 puhelinhaastattelua. Otanta on toteutettu monivaiheisena osittuna otantana. Tutkimuksen näyte edustaa Suomen 15–79 vuotta täyttäneitä väestöstä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Yhden vuoden pituisen tarkasteluajanjakson tiedot perustuvat näin ollen noin 26 000 henkilön haastatteluaineistoon, josta noin 2 600 henkilöä oli käynyt ulkomailla ja vastasi matkustajatuontia koskeviin kysymyksiin. Haastattelussa selvitetään savukkeiden ja nuuskan maahantuontia kahden edellisen viikon aikana. Kantar TNS on seurannut savukkeiden matkustajatuontia vuodesta 2006 ja nuuskan tuontia vuodesta 2009 alkaen.

Tupakkatuotteiden hinnat ja verotus

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvot ja verotusarvot, tupakkaveron tuotto sekä tupakkaveron prosenttiosuudet on saatu Verohallinnosta. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot on saatu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidosta. Tupakkatuotteiden hintaindeksitiedot on saatu Tilastokeskuksesta.

Tupakoinnin haittakustannukset

Tupakoinnin kustannukset on laskettu käyttäen THL:ssa aiemmin kehitettyä laskentakehikkoa ([Vähänen 2015](#)). Tupakoinnin syysosuudet niin sanotuista tupakkataudeista laskettiin käyttäen SAF-syysosuuskaavaa. Kaavan tautikohtaiset suhteelliset riskiluvut ja tupakkataudeiksi luokitellut sairaudet saatiin aiemmasta tutkimuksesta. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kustannukset laskettiin käyttäen tupakkatautiin syysosuutta käynti-, hoitajakso- ja kustannustiedoista. Tulonsiirtojen kustannukset laskettiin vastaavalla tavalla työkyvyttömyyseläkkeiden ja sairauspäivärahojen välittömien kustannusten osalta. Perhe-eläkkeiden kustannusten arviointi tehtiin tupakointikuolleisuuden kautta. Tupakoinnin välillisten kustannusten arvioimisessa käytettiin muun muassa inhimillisen pääoman menetelmää soveltuvin osin. Taloudellisten kustannusten arvioimiseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, ja esitetyt lukuja voidaan pitää suuntaa antavina arvioina kustannusten suuruusluokasta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tupakkatilaston tietojen oikeellisuus riippuu viime kädessä tiedonantajilta eli Tullilta, Verohallinnolta, Tilastokeskukselta ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempiin, ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan tiedontuottajien kanssa.

Tilastoraportin teksti on tuotettu sosiaali- ja terveysministeriön, THL:n ja valtiovarainministeriön asiantuntijoiden yhteistyönä. Kirjoittajat vastaavat oman tekstinsä oikeellisuudesta ja tarkkuudesta.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tupakkatilasto ilmestyy vuosittain, ja tiedot ovat lopullisia. Ennakkotietoja ei julkaista. Tupakkatilasto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan vuoden lokakuun loppuun mennessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tupakkatilasto julkaistaan kerran vuodessa tilastoraporttina THL:n verkkosivuilla. Eräitä tupakkatilaston tietoja voi poimia myös Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä. Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla "tupakointi".

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tupakkatilaston tiedot ovat pääosin saatavissa vuodesta 1980 lähtien. Vastaavia sarjoja tupakkatuotteiden kulutuksesta vuodesta 1970 lähtien on julkaistu tutkimuksessa ”Tupakka tupakkalain jälkeen” (Tilastokeskus, tutkimuksia no 135). Vuosien 1980–2009 tupakkatilastot on laadittu Tilastokeskuksessa. Vuodesta 2010 alkaen Tupakkatilasto on tehty Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksessa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tupakkatilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia tietoja.

Vuoden 2021 tilastoa koskevat erityiskysymykset

Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimuksen (KOTT) toteutti vuonna 2021 ensimmäistä kertaa THL, joka jatkaa tutkimuksen tekemistä vastaisuudessakin. Aikaisempien vuosien KOTT-tutkimusten toteutuksesta on vastannut YTHS.

Aikuis- ja eläkeväestön tupakointitiedot on saatu FinSote-tutkimuksesta joka toinen vuosi vuoteen 2020 asti. Vuoden 2021 tilastossa on tieto vuodelta 2020. Vuodesta 2022 alkaen FinSote-tutkimusta vastaava aikuisväestön kyselytutkimus toteutetaan osana laajempaa Terve Suomi -tutkimusta.

Alkuvuonna 2020 alkanut koronapandemia ja siitä Suomessa aiheutuneet rajoitustoimet kuten matkustusrajoitukset ja matkailun väheneminen lienevät osaltaan vähentäneet tupakkatuotteiden matkustajatuontia, mikä näkyy vielä vuoden 2021 luvuissakin.

Liitetaulukot

Väestön tupakointi

Liitetaulukko 1

Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1996–2020

Liitetaulukko 2

Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1997–2020

Liitetaulukko 3

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 20+-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 1997–2020

Liitetaulukko 4

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2000–2020

Liitetaulukko 5

Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2012–2020

Liitetaulukko 6

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2021

Liitetaulukko 7

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 14–20-vuotiaiden osuudet, 2000–2021

Liitetaulukko 8

Ei koskaan tupakoineiden 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1979–2020

Liitetaulukko 9

Ei koskaan tupakoineiden 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1993–2020

Liitetaulukko 10

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 2000–2020

Liitetaulukko 11

Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2021

Verotettujen tupakkatuotteiden määrät ja matkustajatuonti

Liitetaulukko 12

Verotettujen tupakkatuotteiden määrät sekä matkustajien mukanaan tuomat savukkeet 1980–2021 (joulu-marraskuu)

Liitetaulukko 13

Verotettujen tupakkatuotteiden määrät 15 vuotta sekä 15–64 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2021 (joulu-marraskuu)

Liitetaulukko 14

Verotettujen tupakkatuotteiden määrät 1975–2021

Liitetaulukko 15

Matkustajien mukanaan tuomat tupakkatuotteet, niiden määrät 15 vuotta ja 15–64 vuotta täyttäneitä kohti sekä tullin rikosasioissa haltuun ottamat savukkeet 1980–2021

Tupakkatuotteiden hintatilastot

Liitetaulukko 16

Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2021

Liitetaulukko 17

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2021

Liitetaulukko 18

Valtion tupakkaverotulot 2002–2021

Liitetaulukko 19a–d

Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta 1998–2021

Liitetaulukko 1. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1996–2020

Vuosi	Miehet, ikä						Naiset, ikä						Yhteensä
	20–34	35–44	45–54	55–64	Yhteensä	N	20–34	35–44	45–54	55–64	Yhteensä	N	
%													
1996	32	28	28	21	28	1 531	23	18	19	9	18	1 743	23
1997	33	31	25	29	30	1 444	22	22	21	10	19	1 739	24
1998	32	37	31	21	31	1 551	20	24	18	12	19	1 647	25
1999	28	28	29	25	28	1 379	23	25	18	12	20	1 658	24
2000	29	33	29	19	28	1 440	19	23	20	15	19	1 748	23
2001	33	31	30	20	29	1 452	22	21	20	11	19	1 700	24
2002	33	26	30	23	28	1 365	21	18	19	14	18	1 603	23
2003	31	22	24	24	26	1 385	20	19	18	15	18	1 649	22
2004	28	31	29	22	28	1 382	23	18	16	16	19	1 675	23
2005	27	31	28	21	26	1 411	21	16	22	13	18	1 617	22
2006	27	22	25	23	24	1 346	18	21	21	14	18	1 634	21
2007	28	29	21	24	25	1 315	20	15	15	14	16	1 671	20
2008	22	25	26	21	24	1 275	16	15	21	16	17	1 694	20
2009	20	22	27	19	22	1 173	17	15	16	14	16	1 552	18
2010	22	21	25	21	22	1 149	18	15	15	13	15	1 447	18
2011	18	20	23	23	21	1 134	13	14	14	14	14	1 471	17
2012	19	15	24	19	20	1 037	13	12	13	15	13	1 374	16
2013	18	22	22	20	20	13 086	15	13	17	15	15	17 173	18
2014	19	20	20	19	19	4 948	15	13	16	14	15	6 524	17
2015	18	16	21	19	19	5 164	14	13	15	17	15	6 767	17
2016	13	17	18	16	16	545	15	14	15	15	15	777	15
2017	11	15	19	18	15	1 019	11	11	15	14	12	1 290	13
2018	12	16	16	18	15	4 648	14	9	14	14	13	6 231	14
2019	14	16	21	16	16	1 489	8	9	12	13	10	2 028	13
2020	11	15	13	16	14	5 300	10	11	12	13	11	6 790	12

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) 1996–2012, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2013–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 2. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1997–2020

Vuosi	Miehet, ikä 65–84	N	Naiset, ikä 65–84	N	Yhteensä	N
	%					
1997	10	953	5	933	7	1 886
1999	10	958	5	936	7	1 794
2001	11	993	5	956	8	1 949
2003	11	914	6	949	8	1 863
2005	8	924	4	939	6	1 863
2007	10	903	5	944	7	1 847
2009	9	853	5	888	6	1 741
2011	10	853	5	870	7	1 723
2012	9	626	5	795	7	1 421
2013	8	7 359	6	9 571	7	16 930
2014	10	2 991	6	3 980	8	6 971
2015	9	3 174	7	4 005	8	7 179
2016	11	444	7	499	9	943
2017	9	814	7	1 057	8	1 871
2018	10	5 706	5	6 949	7	12 655
2019	8	968	5	1 184	6	2 152
2020	8	6 064	5	7 342	7	13 406

Lähteet: Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen ja terveys (EVTK) 1997–2011, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2012–2017, THL. FinSote. vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 3. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 20+-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 1997–2020

Vuosi	Miehet, ikä 20+		N	Naiset, ikä 20+		N	Yhteensä	
	Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin
	%							
1997	23	30	2 330	15	20	2 597	19	25
1999	21	28	2 180	15	20	2 511	18	24
2001	22	28	2 385	14	20	2 556	18	23
2003	20	26	2 259	14	19	2 537	16	23
2005	19	26	2 310	13	18	2 513	16	22
2007	19	26	2 175	12	18	2 579	15	22
2009	16	23	1 995	12	17	2 393	14	20
2011	16	23	1 960	11	16	2 296	13	19
2013	13	20	1 867	10	15	2 205	11	17
2014	17	27	8 104	12	18	10 914	14	22
2015	16	26	8 458	12	19	11 186	14	22
2016	13	21	1 042	12	18	1 064	13	20
2017	13	23	1 892	10	16	2 472	11	19
2018	14	22	11 037	10	16	14 414	12	19
2019	14	23	2 515	9	13	3 313	11	18
2020	12	20	12 060	9	15	15 340	11	18

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen (EVTK) 1997–2013, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2014–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 4. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita¹⁾ käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2000–2020

Vuosi	Miehet, ikä 20–64		N	Naiset, ikä 20–64		N	Yhteensä	
	Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin
%								
2000	29	39	1 437	19	28	1 747	24	33
2001	30	38	1 448	19	26	1 689	24	32
2002	29	38	1 360	18	27	1 597	23	32
2003	27	37	1 384	18	26	1 644	22	31
2004	29	40	1 382	18	27	1 673	23	33
2005	28	39	1 409	18	26	1 615	23	32
2006	24	34	1 333	18	26	1 616	21	30
2007	25	36	1 302	16	24	1 656	20	29
2008	25	35	1 274	17	25	1 691	21	29
2009	24	34	1 172	16	23	1 547	19	28
2010	24	35	1 147	15	23	1 442	19	28
2011	23	34	1 128	14	21	1 470	18	27
2012	22	33	1 033	13	22	1 372	17	27
2013	21	33	1 009	12	21	1 345	16	26
2014	19	30	1 045	13	20	1 403	15	24
2016	17	29	551	15	23	793	16	26
2017	19	31	1 022	12	21	1 292	15	26
2018	19	31	4 740	13	20	6 295	16	26
2019	20	33	1 497	11	17	2 033	15	25
2020	19	31	5 930	12	19	6 867	16	25

1) Tupakkatuotteiden käyttö sisältää savukkeiden, nuuskan tai molempien tuotteiden yhtäaikaisen käytön.
Vuosina 2006 ja 2007 nuuskan käyttöä ei ole kysytty.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) 2000–2014, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2016–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 5. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) sähkösavukkeita¹⁾ käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen mukaan 2012–2020

Vuosi	Miehet, ikä 20–64		N	Naiset, ikä 20–64		N	Yhteensä	
	Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin		Päivittäin	Nykyisin
%								
Sähkösavukkeet yhteensä								
2012	-	2	999	-	1	1 317	-	2
2013	-	2	974	-	2	1 288	-	2
2014	-	3	1 023	-	2	1 356	-	3
2016	2	3	537	1	1	764	1	2
2017	1	2	1 012	-	1	1 269	1	2
2018	2	3	4 694	-	1	6 256	1	2
2020	1	3	5 321	-	1	6 820	1	2
Nikotiinipitoiset sähkösavukkeet								
2016	1	2	537	1	1	764	1	1
2018	2	3	4 686	-	1	6 250	1	2
2019	2	3	1 493	1	1	2 027	1	2
2020	1	2	5 306	-	1	6 808	1	2

1) Nikotiinipitoiset sähkösavukkeet on laskettu erikseen ja/tai yhteensä niiltä vuosilta, joilta tieto on saatavissa.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) 2012–2014, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2016–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 6. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2021

Vuosi	Koulutyyppi ja sukupuoli												N
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Kaikki			
	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	
%													
Päivittäin													
2000–2001	25	22	24	18	19	19	143 255
2002–2003	22	20	21	17	19	18	152 006
2004–2005	18	17	18	14	15	15	155 760
2006–2007	16	14	15	11	12	12	159 566
2008–2009	17	14	15	10	11	10	39	40	39	21	17	19	196 724
2010–2011	17	14	15	10	11	11	40	39	39	21	18	19	190 426
2013	15	12	13	8	8	8	35	37	36	18	15	16	180 316
2015	10	8	9	5	6	6	28	33	30	14	13	13	118 909
2017	8	6	7	3	4	3	21	26	23	10	8	9	132 141
2019	6	5	6	2	3	3	17	21	18	7	6	7	150 426
2021	6	4	5	2	2	2	17	18	18	7	5	6	154 706
Nykyisin¹⁾													
2000–2001	39	41	40	37	41	39	143 255
2002–2003	33	36	35	34	38	36	152 006
2004–2005	29	32	31	30	34	32	155 760
2006–2007	27	28	28	29	31	30	159 566
2008–2009	29	29	29	29	31	30	52	54	53	34	34	34	196 724
2010–2011	28	28	28	28	31	30	52	54	53	34	34	34	190 426
2013	26	24	25	25	28	27	48	52	50	31	30	30	180 316
2015	19	17	18	21	22	22	41	47	43	26	26	26	118 909
2017	17	15	16	17	17	17	36	39	37	21	19	20	132 141
2019	16	15	15	17	17	17	34	37	35	19	18	19	150 426
2021	14	13	13	16	16	16	35	35	35	18	16	17	154 706

1) Päivittäin tai satunnaisesti.

Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

Liitetaulukko 7. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) tupakkatuotteita käyttävien 14–20-vuotiaiden osuudet 2000–2021

Vuosi	Koulutyyppi ja sukupuoli												N
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Kaikki			
	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	
%													
Päivittäin													
2000–2001	26	22	24	20	19	20	144 946
2002–2003	23	20	21	19	19	19	153 180
2004–2005	19	17	18	16	15	15	157 799
2006–2007	17	14	16	13	12	12	161 407
2008–2009	18	14	16	13	10	11	41	39	41	22	17	20	198 685
2010–2011	19	14	16	15	11	13	43	39	41	24	17	21	192 120
2013	19	12	15	15	9	11	41	37	39	23	15	19	182 070
2015	15	8	11	13	6	9	38	33	36	21	13	17	120 237
2017	12	7	9	10	4	7	34	27	31	17	9	13	132 300
2019	11	6	8	9	4	6	31	25	29	14	8	11	153 746
2021	9	5	7	6	3	5	27	22	25	11	6	9	158 836
Nykyisin¹⁾													
2000–2001	42	41	41	40	41	41	144 946
2002–2003	36	36	36	38	38	38	153 180
2004–2005	31	32	32	33	33	33	157 799
2006–2007	29	28	29	32	32	32	161 407
2008–2009	31	29	30	33	31	32	55	54	55	37	34	36	198 685
2010–2011	32	29	30	34	32	33	57	54	55	39	34	36	192 120
2013	34	25	29	35	29	32	57	52	55	39	31	35	182 070
2015	27	17	22	31	23	26	52	48	50	35	26	31	120 237
2017	24	16	20	25	18	21	49	41	46	30	20	25	132 300
2019	20	15	18	24	18	20	46	40	44	26	19	22	153 746
2021	17	13	15	19	17	18	42	38	40	22	17	19	158 836

1) Päivittäin tai satunnaisesti.

Lähde: Kouluterveyskysely. THL.

Liitetaulukko 8. Ei koskaan tupakoineiden¹⁾ 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1979–2020

Vuosi	Miehet, ikä					Naiset, ikä					Yhteensä
	20–34	35–49	50–64	Yhteensä	N	20–34	35–49	50–64	Yhteensä	N	
	%										
1979	21	23	19	21	2 346	36	60	75	56	2 135	37
1980	21	22	19	21	2 201	35	59	77	56	2 041	38
1981	24	24	20	23	1 906	36	55	75	54	1 745	38
1982	23	27	24	25	1 909	37	60	76	57	1 677	40
1983	27	27	23	26	1 795	32	55	72	51	1 782	38
1984	28	26	23	26	1 552	37	55	74	54	1 801	41
1985	26	25	24	25	1 456	36	58	73	54	1 575	40
1986	26	21	24	24	1 696	32	55	73	52	1 940	39
1987	31	24	30	28	1 653	37	47	73	50	1 932	40
1988	31	24	26	27	1 705	36	48	73	50	1 795	39
1989	35	26	28	29	1 647	37	49	75	52	1 816	41
1990	34	24	28	29	1 652	39	44	67	49	1 789	39
1991	32	28	28	29	1 607	42	44	71	51	1 813	41
1992	33	24	31	29	1 526	40	41	70	49	1 758	40
1993	35	24	27	28	1 446	42	43	69	50	1 638	40
1994	34	27	28	29	1 476	43	45	70	51	1 624	41
1995	28	23	25	25	1 523	35	36	62	43	1 726	35
1996	28	24	24	25	1 505	35	37	66	45	1 708	36
1997	31	22	23	25	1 434	33	34	58	41	1 716	34
1998	28	24	29	26	1 537	35	38	59	43	1 614	35
1999	31	25	29	28	1 362	36	36	58	42	1 622	36
2000	31	25	25	28	1 426	35	33	54	41	1 726	35
2001	33	27	25	28	1 438	32	35	58	42	1 668	35
2002	29	27	25	27	1 350	38	36	51	42	1 574	35
2003	32	32	26	30	1 376	36	38	48	41	1 628	36
2004	26	27	26	26	1 374	33	38	49	40	1 664	34
2005	34	25	22	26	1 398	33	40	46	40	1 602	34
2006	36	33	26	31	1 335	38	37	49	42	1 618	37
2007	27	26	25	26	1 305	33	40	47	41	1 659	35
2008	34	27	29	29	1 267	39	41	44	42	1 683	36
2009	34	36	29	32	1 164	35	43	46	42	1 539	38
2010	40	32	27	32	1 142	38	45	44	43	1 434	38
2011	35	33	26	30	1 127	40	46	46	44	1 466	38
2012	35	34	26	31	1 031	42	36	43	40	1 367	36
2013	38	34	32	34	1 008	37	47	45	44	1 343	39
2014	34	37	36	36	1 042	40	47	43	44	1 400	41
2015	39	37	35	37	4 977	46	49	47	47	6 574	42
2016	50	46	36	44	545	42	52	47	47	779	46
2017	44	45	33	40	1 021	55	53	49	52	1 288	46
2018	41	32	29	34	4 648	45	43	39	42	6 231	38
2020	39	33	27	33	5 300	48	43	39	43	6 790	38

1) Kysymysmuotoilut ovat olleet hieman erilaisia eri tutkimuksissa (AVTK, ATH, FinSote).

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) 1979–2014, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2015–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen. THL.

Liitetaulukko 9. Ei koskaan tupakoineiden¹⁾ 65–84-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1993–2020

Vuosi	Miehet, ikä						Naiset, ikä					
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä	N	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä	N
	%											
1993	21	21	21	33	24	1 008	79	75	80	87	80	952
1995	27	19	24	33	26	995	73	80	76	89	79	916
1997	26	26	19	26	24	913	79	76	81	89	81	867
1999	30	24	20	33	26	828	77	78	79	82	79	870
2001	35	30	25	30	30	968	73	75	76	82	76	892
2003	30	32	25	30	29	891	72	76	77	82	77	906
2005	36	33	36	30	34	909	75	75	78	77	76	901
2007	29	41	31	30	33	882	69	70	80	79	74	888
2009	31	33	32	39	33	827	66	72	80	83	75	853
2011	29	36	40	39	36	834	58	72	72	82	71	825
2013	31	36	38	49	38	858	58	64	74	81	69	860
2015	35	36	42	45	44	3 426	58	68	78	85	84	4 551
2016	35	36	37	59	46	493	58	78	78	85	83	583
2017	32	32	40	45	52	865	54	65	72	78	87	1 175
2018	23	30	32	38	29	5 706	45	54	61	68	55	6 949
2020	29	28	27	32	29	6 064	40	48	53	63	49	7 342

1) Kysymysmuotoilut ovat olleet hieman erilaisia eri tutkimuksissa (AVTK, ATH, FinSote).

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen (EVTK) 1993–2013, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2015–2017. THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 10. Päivittäin ja nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 20–64-vuotiaiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 2000–2020

Nuuskan käyttö	Miehet, ikä					Naiset, ikä					Yhteensä
	20–34	35–49	50–64	Yhteensä	N	20–34	35–49	50–64	Yhteensä	N	
%											
Päivittäin											
2000	4	1	-	1	1 426	-	-	-	-	1 739	1
2001	4	1	-	1	1 428	-	-	-	-	1 662	1
2002	3	1	-	1	1 340	1	-	1	-	1 571	1
2003	4	2	1	2	1 370	-	-	-	-	1 617	1
2004	7	1	-	3	1 377	-	-	-	-	1 652	1
2005	5	3	-	2	1 394	-	-	-	-	1 583	1
2008	3	2	1	2	1 224	-	-	-	-	1 592	1
2009	4	1	1	2	1 151	-	-	-	-	1 529	1
2010	3	2	-	2	1 076	-	-	-	-	1 350	1
2011	2	3	-	2	1 071	-	-	-	-	1 375	1
2012	5	2	-	2	999	-	-	-	-	1 324	1
2013	5	5	-	3	975	-	1	-	-	1 295	1
2014	6	3	-	2	1 022	-	-	-	-	1 363	1
2016	6	4	-	4	540	1	-	-	-	765	2
2017	9	3	2	5	1 356	1	1	-	1	1 847	3
2018	8	6	1	5	4 700	-	-	-	-	6 253	3
2019	9	6	2	5	1 492	1	-	-	-	2 022	3
2020	12	7	2	7	5 325	2	-	-	1	6 814	4
Nykyisin											
2000	7	2	-	3	1 426	1	-	-	-	1 739	1
2001	9	2	-	3	1 428	-	-	-	-	1 662	2
2002	7	3	1	3	1 340	1	-	1	-	1 571	2
2003	9	4	1	4	1 370	-	-	-	-	1 617	2
2004	14	3	1	5	1 377	-	-	-	-	1 652	2
2005	11	5	1	5	1 394	1	-	-	-	1 583	2
2008	12	6	2	6	1 224	1	-	-	-	1 592	3
2009	13	4	2	5	1 151	1	-	-	-	1 529	3
2010	14	7	-	6	1 076	-	-	-	-	1 350	3
2011	11	7	1	5	1 071	1	-	-	-	1 375	3
2012	14	6	1	6	999	1	-	-	-	1 324	3
2013	14	9	1	7	975	1	1	-	1	1 295	3
2014	15	5	1	5	1 022	1	-	1	-	1 363	3
2016	13	10	-	8	540	5	-	-	-	765	5
2017	19	9	4	12	1 356	3	2	-	2	1 847	7
2018	18	13	3	10	4 700	3	-	-	1	6 253	6
2019	20	12	4	12	1 492	2	-	-	1	2 022	6
2020	22	12	3	12	5 325	4	1	-	2	6 814	7

Vuosina 2006 ja 2007 nuuskan käyttöä ei ole kysytty.

Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveystutkimus ja terveys (AVTK) vuodet 2000–2014, THL. Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH) 2016–2017, THL. FinSote vuodesta 2018 alkaen, THL.

Liitetaulukko 11. Päivittäin tai nykyisin (päivittäin tai satunnaisesti) nuuskaavien 14–20-vuotiaiden osuus 2000–2021

Vuosi	Koulutyyppi ja sukupuoli												
	Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset			Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat			Kaikki			N
	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	Pojat	Tytöt	Yhteensä	
%													
Päivittäin													
2000–2001	3	-	2	3	-	2	143 831
2002–2003	3	-	1	3	-	1	152 308
2004–2005	2	-	1	3	-	1	156 988
2006–2007	3	-	1	3	-	1	159 749
2008–2009	3	-	1	4	-	2	4	-	3	3	-	2	196 665
2010–2011	4	-	2	6	-	2	5	-	3	5	-	2	190 089
2013	6	1	3	8	-	4	10	-	6	7	-	4	180 437
2015	8	1	4	9	-	4	13	1	8	10	1	5	119 946
2017	8	1	4	8	1	4	17	2	11	10	1	6	131 929
2019	8	2	5	7	1	4	20	6	15	10	3	6	153 053
2021	6	2	4	5	1	3	16	7	12	7	2	5	157 851
Nykyisin¹⁾													
2000–2001	15	2	8	13	1	6	143 831
2002–2003	11	1	6	12	1	6	152 308
2004–2005	10	1	6	11	1	5	156 988
2006–2007	10	2	6	11	1	6	159 749
2008–2009	12	2	7	14	2	7	19	3	12	14	2	8	196 665
2010–2011	16	3	9	20	3	10	26	5	17	19	3	11	190 089
2013	24	4	14	24	4	12	33	6	21	26	4	15	180 437
2015	20	4	12	23	4	11	35	7	23	25	4	15	119 946
2017	17	4	11	16	3	9	35	9	25	21	5	13	131 929
2019	15	6	10	15	4	8	35	15	26	18	6	12	153 053
2021	11	4	8	10	4	6	29	15	23	14	5	9	157 851

1) Päivittäin tai satunnaisesti.

Lähde: Kouluterveyskysely, THL.

Liitetaulukko 12. Verotettujen tupakkatuotteiden määrät¹⁾ sekä matkustajien mukanaan tuomat savukkeet 1980-2021 (joulu-marraskuu)

Vuosi	Verotetut				Matkustajatuonti ²⁾
	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Yhteensä	Savukkeet
	milj. kpl	milj. kpl	1 000 kg	milj. kpl	milj. kpl
1980	6 886	64	1 013	8 508	..
1985	7 129	64	855	8 508	..
1990	7 465	88	646	8 547	..
1991	7 623	80	739	8 840	..
1992	6 365	82	810	7 693	..
1993	5 920	65	1 016	7 548	..
1994	5 729	64	1 118	7 513	..
1995	5 142	63	1 041	6 807	..
1996	4 876	63	944	6 391	..
1997	4 794	67	1 062	6 495	..
1998	4 850	67	1 045	6 525	..
1999	4 753	73	1 007	6 375	..
2000	4 754	80	1 005	6 380	..
2001	4 849	80	945	6 383	..
2002	4 897	85	940	6 428	..
2003	4 789	86	937	6 317	..
2004	4 941	89	881	6 385	..
2005	5 023	94	886	6 480	..
2006	5 050	98	807	6 390	781
2007	4 952	103	768	6 237	761
2008	4 898	110	754	6 168	764
2009	4 935	113	847	6 351	712
2010	4 715	123	658	5 850	616
2011	4 798	126	826	6 195	668
2012	4 665	125	641	5 776	610
2013	4 865	124	814	6 241	583
2014	4 317	117	663	5 454	488
2015	4 391	121	701	5 590	602
2016	4 787	123	480	5 648	505
2017	4 113 ³⁾	161	610	5 212	525
2018	4 133 ³⁾	148	712	5 376	337
2019	3 107	124	550	4 077	402
2020	2 957 ³⁾	144	625	4 063	191
2021	3 392	148	796	4 765	143

1) Vuosina 1980–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet.

2) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta.

3) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko 13. Verotettujen tupakkatuotteiden määrät¹⁾ 15 vuotta sekä 15–64 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2021 (joulu-marraskuu)

Vuosi	15 vuotta täyttäneitä kohti				15–64 vuotta täyttäneitä kohti			
	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Yhteensä	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Yhteensä
	kpl	kpl	g	kpl	kpl	kpl	g	kpl
1980	1 808	17	266	2 234
1985	1 804	16	216	2 154	2 135	19	256	2 548
1990	1 855	22	161	2 124	2 224	26	192	2 547
1991	1 883	20	183	2 183	2 252	24	219	2 623
1992	1 562	20	199	1 888	1 180	24	239	2 273
1993	1 445	16	248	1 842	1 743	19	299	2 222
1994	1 392	16	272	1 825	1 683	19	328	2 207
1995	1 243	15	252	1 646	1 508	18	305	1 996
1996	1 174	15	227	1 538	1 427	18	276	1 871
1997	1 148	16	254	1 556	1 399	20	310	1 895
1998	1 156	16	249	1 555	1 409	19	304	1 896
1999	1 127	17	239	1 511	1 376	21	291	1 845
2000	1 122	19	237	1 506	1 372	23	290	1 842
2001	1 140	19	222	1 500	1 397	23	272	1 839
2002	1 146	20	220	1 505	1 408	24	270	1 848
2003	1 116	20	218	1 137	1 375	25	269	1 399
2004	1 146	21	204	1 481	1 416	26	253	1 442
2005	1 159	22	204	1 495	1 435	27	253	1 462
2006	1 158	22	185	1 465	1 440	28	230	1 468
2007	1 128	23	175	1 420	1 407	29	218	1 437
2008	1 108	25	171	1 395	1 385	31	213	1 744
2009	1 109	25	190	1 427	1 391	32	239	1 790
2010	1 054	27	147	1 307	1 328	35	185	1 648
2011	1 066	28	183	1 377	1 356	36	233	1 750
2012	1 031	28	142	1 277	1 323	35	182	1 639
2013	1 070	27	179	1 373	1 387	35	232	1 779
2014	946	26	145	1 195	1 236	34	190	1 562
2015	958	26	153	1 220	1 263	35	202	1 608
2016	1 041	27	104	1 228	1 382	36	139	1 631
2017	891 ²⁾	35	132	1 129	1 192 ²⁾	47	177	1 510
2018	893 ²⁾	32	154	1 161	1 202 ²⁾	43	207	1 564
2019	669	27	118	878	907	36	160	1 190
2020	634 ²⁾	31	134	871	863 ²⁾	42	182	1 186
2021	724	32	170	1 017	993	43	233	1 394

1) Vuosina 1980–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet.

2) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko 14. Verotettujen tupakkatuotteiden määrät¹⁾²⁾ 1975–2021

Vuosi	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Yhteensä	
	milj. kpl	milj. kpl	1 000 kg	1 000 kg ³⁾	milj. kpl
1975	8 140	143	812	6 416	9 532
1980	7 119	64	905	5 683	8 575
1985	6 829	66	851	5 449	8 204
1990	7 160	86	619	5 532	8 198
1995	5 192	65	929	4 434	6 686
2000	4 682	79	853	4 054	6 073
2001	4 833	83	946	4 253	6 371
2002	4 925	87	948	4 323	6 470
2003	4 799	86	933	3 291	6 320
2004	4 930	89	874	4 257	6 364
2005	5 078	95	882	4 373	6 530
2006	4 986	97	796	4 232	6 308
2007	4 928	104	767	4 178	6 212
2008	6 983	117	785	5 558	8 308
2009	3 522	116	939	2 521	5 083
2010	4 413	114	537	3 633	5 353
2011	6 370	153	1 049	5 496	8 137
2012	2 824	101	423	2 461	3 576
2013	6 928	137	1 068	5 846	8 708
2014	4 458	113	640	3 763	5 556
2015	5 053	119	684	4 206	6 224
2016	3 647	124	434	3 052	4 439
2017	4 184 ⁴⁾	199	706	3 825	5 469
2018	3 893 ⁴⁾	129	609	3 397	4 959
2019	2 761	118	639	1 202	3 862
2020	3 743 ⁴⁾	142	712	1 132	4 980
2021	1 600	154	703	1 292	2 836

1) Vuosina 1980–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen luovutetut tupakkatuotteet.

2) Tupakkaveronkorotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutetaan tyypillisesti kulutukseen suuria määriä juuri ennen veronkorotusta ja tämä näkyy varastoinnin määrästä ja ajoituksesta riippuen veronkorotuksia edeltävien vuosien suurina kulutukseen luovutettuina määrinä. Tupakkaveroa on viime aikoina korotettu vuosina 2009 ja 2012 ja 2014–2021.

3) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin.

4) Vuosina 2017–2018 ja 2020 verottomiin varastoihin palautettiin poikkeuksellisen suuria määriä savukkeita, jolloin verollisten savukkeiden määrä oli todellisuudessa pienempi.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko 15. Matkustajien mukanaan tuomat tupakkatuotteet¹⁾, niiden määrät 15 vuotta ja 15–64 vuotta täyttäneitä kohti sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet 1980–2021

Vuosi	Savukkeet			Nuuska ja purutupakka ²⁾			Tullin haltuunottamat savukkeet
	milj. kpl	15 vuotta täyttäneitä kohti	15–64 vuotta täyttäneitä kohti	1 000 kg	15 vuotta täyttäneitä kohti	15–64 vuotta täyttäneitä kohti	
		kpl	kpl		g	g	
1980	23	6	..	0,5
1985	27	7	8	0,1
1990	87	22	26	0,1
1995	1,4
2000	71,7
2001	27,8
2002	21,8
2003	19,4
2004	13,6
2005	28,3
2006	763	175	218	32,6
2007	812	185	231	22,8
2008	715	162	202	18,3
2009	738	166	208	172 ⁴⁾	39	49	16,0
2010	598	134	168	203 ⁴⁾	45	57	10,3
2011	665	148	188	221 ⁴⁾	49	62	12,5
2012	602	133	171	254 ⁴⁾	56	72	28,0 ³⁾
2013	589	130	168	209 ⁴⁾	46	59	3,8
2014	470	103	135	202 ⁴⁾	44	58	4,8
2015	606	132	174	290 ⁴⁾	63	84	3,4
2016	508	110	147	263 ⁴⁾	57	76	4,3
2017	501	109	145	352 ⁵⁾	76	102	3,0
2018	351	76	102	393 ⁵⁾	85	114	2,7
2019	402	87	117	346 ⁵⁾	74	101	2,7
2020	167	36	49	219 ⁵⁾	47	64	4,5
2021	146	31	43	157 ⁵⁾	34	46	0,7

1) Lähde: Kantar TNS haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin.

3) Vuonna 2012 Tulli paljasti yhteensä 42,5 miljoonaa savuketta, jotka oli tuotu laittomasti Suomeen. Näistä savukkeista Tulli sai haltuunsa 28 miljoonaa ja 14,5 miljoonan savukkeen salakuljetus ja edelleen välittäminen pystyttiin selvittämään esitutkinnoissa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä oli jopa kaksinkertainen verrattuna edellisen viiden vuoden ajan keskiarvoon. Määrään vaikuttaa kaksi suurempaa savuketakavarikkoa. Vuosina 2013–2014 ei tehty yhtään suurempaa savuketakavarikkoa.

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää.

5) Laskennassa painona käytetty pussinuuskarasialle 22 g ja irtonuuskarasialle 43 g. Laskelmat on tehnyt Kantar TNS.

Lähteet: Kantar TNS haastattelututkimus; THL.

Liitetaulukko 16. Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2021

Vuosi	Elinkustannusindeksi	Kuluttajahintaindeksi	Tupakka yhteensä	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka
	(1951:10=100)	(1990=100)				
1990	1 248	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	1 300	104,3	111,4	111,5	110,8	111,3
1992	1 333	107,4	118,3	118,3	110,8	123,1
1993	1 361	109,7	128,8	128,6	113,5	143,9
1994	1 376	110,9	131,4	131,2	114,1	149,5
1995	1 390	112,0	139,0	138,6	114,1	163,2
1996	1 398	112,6	147,3	146,8	119,8	179,5
1997	1 415	114,0	151,2	150,3	126,7	190,7
1998	1 435	115,6	155,5	153,9	128,5	204,1
1999	1 452	117,0	159,0	156,8	130,4	214,0
2000	1 501	120,9	163,8	160,4	136,4	233,4
2001	1 539	124,0	167,7	163,7	140,5	235,0
2002	1 563	126,0	169,3	165,3	144,4	234,9
2003	1 577	127,1	169,9	166,0	148,4	232,2
2004	1 580	127,3	167,7	163,5	149,9	232,4
2005	1 594	128,4	171,2	166,6	153,3	241,4
2006	1 622	130,7	175,4	171,0	155,1	244,3
2007	1 662	133,9	179,8	175,6	157,1	245,4
2008	1 730	139,4	183,2	179,2	159,9	247,3
2009	1 730	139,4	202,0	197,2	169,3	283,7
2010	1 751	141,1	211,7	205,8	179,5	310,4
2011	1 812	146,0	215,0	208,2	184,7	323,4
2012	1 863	150,1	228,8	220,0	197,8	366,0
2013	1 890	152,3	241,1	231,5	203,3	394,6
2014	1 910	153,9	254,3	244,0	217,1	418,7
2015	1 906	153,5	270,0	258,8	226,1	450,0
2016	1 913	154,1	279,8	267,4	238,2	477,5
2017	1 927	155,3	305,9	291,7	252,0	537,4
2018	1 948	156,9	336,3	320,8	268,9	594,9
2019	1 968	158,5	366,8	350,5	285,5	646,2
2020	1 974	159,0	394,6	376,9	296,9	706,8
2021	2 017	162,5	420,3	401,5	306,7	759,2
Muutos % 2020–2021	2,2	2,2	6,5	6,5	3,3	7,4

Lähde: Tilastokeskus.

Liitetaulukko 17. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2021

Vuosi	Käytettävissä olevat tulot	Tupakkatuotemenot		Tupakkatuotemenot käytettävissä olevista tuloista
			15 vuotta täyttäneitä kohti	
	milj. €	milj. €	€	%
1990	44 475	913	227	2,1
1991	47 743	1 004	248	2,1
1992	48 643	1 056	259	2,2
1993	47 530	1 000	244	2,1
1994	46 026	977	237	2,1
1995	50 062	975	236	1,9
1996	50 381	990	238	2,0
1997	53 848	1 051	252	2,0
1998	56 697	1 053	251	1,9
1999	60 516	1 004	238	1,7
2000	62 836	1 041	246	1,7
2001	66 183	1 177	277	1,8
2002	69 534	1 207	283	1,7
2003	73 034	1 210	282	1,7
2004	76 668	1 221	283	1,6
2005	78 430	1 252	289	1,6
2006	81 398	1 279	293	1,6
2007	86 225	1 243	283	1,4
2008	91 074	1 246	282	1,4
2009	93 810	1 266	285	1,3
2010	97 958	1 286	287	1,3
2011	101 943	1 346	299	1,3
2012	104 575	1 340	296	1,3
2013	107 133	1 417	312	1,3
2014	108 271	1 446	317	1,3
2015	110 121	1 528	333	1,4
2016	112 209	1 584	344	1,4
2017	114 644	1 605	348	1,4
2018	118 319	1 757	380	1,5
2019	121 714	1 835	395	1,5
2020 ^{*)}	122 535	1 901	408	1,6
2021 ^{*)}	125 746	1 995	426	1,6

*) Ennakkotieto.

Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus.

Liitetaulukko 18. Valtion tupakkaverotulot 2002–2021

Vuosi	Savukkeet	Sikarit	Irtotupakka	Muut tupakkatuotteet	Yhteensä ¹⁾
milj. €					
Tupakkavero					
2002	531	9	52	8	600
2003	528	9	48	7	592
2004	538	9	46	7	600
2005	544	10	46	7	607
2006	563	11	44	7	625
2007	564	11	42	7	624
2008 ²⁾	570	12	41	7	630
2009 ²⁾	614	14	54	7	689
2010	629	15	47	7	698
2011 ²⁾	655	16	62	6	739
2012	674	18	55	6	753
2013 ²⁾	747	18	76	7	848
2014 ²⁾	694	19	66	6	785
2015 ²⁾	776	21	77	7	881
2016 ²⁾	889	23	56	7	975
2017 ²⁾	841	26	79	8	954
2018 ²⁾	967	34	105	9	1 115
2019 ²⁾	797	33	89	10	929
2020 ²⁾	897	42	109	11	1 059
2021 ²⁾	867	36	115	13	1 031

1) Valtion tilinpäätöksen mukaisesti.

2) Vuosina 2009, 2012 sekä 2014–2021 alussa voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteiden luovutettiin edellisinä vuosina poikkeuksellisen paljon kulutukseen.

Lähde: Valtiovarainministeriö.

Liitetaulukko 19a. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2021

Hinnanmuutos alkaen	Vähittäismyyntihinta	Verot			
		Arvonlisävero	Arvovero	Yksikkövero	Tupakkaveron osuus hinnasta
	€	%	%	€/1 000 kpl	%
Savukkeet (20 kpl)					
1.1.1998	3,70	18,03	50,00	15,14	58,20
1.4.1999	3,78	18,03	50,00	15,14	58,00
1.2.2000	3,78	18,03	50,00	15,14	58,00
1.6.2000	3,87	18,03	50,00	15,14	57,80
1.1.2001	4,00	18,03	50,00	15,14	57,60
1.1.2002	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2003	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2004	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2005	4,00	18,03	50,00	15,13	57,60
1.1.2006	4,10	18,03	50,00	15,13	57,40
1.1.2007	4,20	18,03	50,00	15,13	57,20
1.1.2008	4,30	18,03	50,00	15,13	57,00
1.1.2009	4,40	18,03	52,00	15,13	58,90
1.7.2010	4,40	18,70	52,00	17,50	60,00
1.1.2011	4,50	18,70	52,00	17,50	59,80
1.1.2012	4,89	18,70	52,00	22,50	61,20
1.1.2013	5,01	19,35	52,00	22,50	61,00
1.1.2014	5,47	19,35	52,00	28,00	62,20
1.1.2015	5,68	19,35	52,00	33,50	63,80
1.1.2016	5,96	19,35	52,00	37,50	64,58
1.7.2016	6,21	19,35	52,00	41,50	65,36
1.1.2017	6,50	19,35	52,00	45,50	65,99
1.7.2017	6,85	19,35	52,00	49,50	66,46
1.1.2018	7,05	19,35	52,00	53,75	67,24
1.7.2018	7,35	19,35	52,00	58,00	67,78
1.1.2019 ²⁾	7,58	19,35	52,00	62,25	68,73
1.7.2019	7,77	19,35	52,00	66,50	69,11
1.1.2020	8,47	19,35	52,00	69,75	68,48
1.7.2020	8,65	19,35	52,00	73,00	68,87
1.1.2021	8,93	19,35	52,00	76,25	69,08
1.7.2021 ³⁾	8,89	19,35	52,00	79,50	70,22

1) Vuoteen 2010 saakka kysytyimmän hintaluokan savuke. Vuodesta 2011 lähtien painotettu keskihinta.

2) Alkuvuonna 2019 keskihintaisten savukkeiden vero määräytyi vähimmäisveron 260,5 eur/1 000 kpl perusteella.

3) Loppuvuonna 2021 keskihintaisten savukkeiden vero määräytyi vähimmäisveron 312,00 eur/1 000 kpl perusteella.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko 19b. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2021

Hinnanmuutos alkaen	Vähittäismyyntihinta €	Verot			
		Arvonlisävero %	Arvovero %	Yksikkövero €/1 kpl	Tupakkaveron osuus hinnasta %
Sikarit (10 kpl)					
15.1.1998	4,71	18,03	22,00	..	22,00
1.4.1999	5,05	18,03	22,00	..	22,00
1.2.2000	5,28	18,03	22,00	..	22,00
1.6.2000	5,55	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2001	5,55	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2002	4,58	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2003	4,63	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2004	4,82	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2005	4,75	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2006	4,86	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2007	4,20	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2008	4,30	18,03	22,00	..	22,00
1.1.2009	4,40	18,03	24,00	..	24,00
1.7.2010	4,40	18,70	25,00	..	25,00
1.1.2011	5,06	18,70	25,00	..	25,00
1.1.2012	5,38	18,70	27,00	..	27,00
1.1.2013	5,34	19,35	27,00	..	27,00
1.1.2014	5,62	19,35	28,00	..	28,00
1.1.2015	5,79	19,35	30,00	..	30,00
1.1.2016	5,74	19,35	31,00	..	31,00
1.7.2016	6,07	19,35	32,00	..	32,00
1.1.2017	5,64	19,35	33,00	..	33,00
1.7.2017	4,83	19,35	34,00	..	34,00
1.1.2018	6,32	19,35	34,00	0,010	37,97
1.7.2018	6,79	19,35	34,00	0,015	36,82
1.1.2019	6,87	19,35	34,00	0,020	37,85
1.7.2019	6,91	19,35	34,00	0,025	39,07
1.1.2020	7,18	19,35	34,00	0,030	39,00
1.7.2020	7,06	19,35	34,00	0,035	41,08
1.1.2021	7,29	19,35	34,00	0,040	41,15
1.7.2021	7,38	19,35	34,00	0,045	42,01

1) Vuoteen 2010 saakka kysytyimmän hintaluokan savuke. Vuodesta 2011 lähtien keskihinta.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko 19c. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2021

Hinnanmuutos alkaen	Vähittäismyyntihinta	Verot			
		Arvonlisävero	Arvovero	Yksikkövero	Tupakkaveron osuus hinnasta
	€	%	%	€/kg	%
Piippu-ja savuketupakka (40g)					
15.1.1998	5,52	18,03	48,00	2,02	49,50
1.4.1999	5,72	18,03	48,00	2,02	49,40
1.2.2000	6,12	18,03	48,00	3,62	50,40
1.6.2000	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2001	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2002	6,16	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2003	6,56	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2004	6,70	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2005	6,70	18,03	48,00	3,62	50,20
1.1.2006	6,12	18,03	48,00	3,62	50,40
1.1.2007	7,08	18,03	48,00	3,62	50,00
1.1.2008	8,20	18,03	48,00	3,62	49,80
1.1.2009	8,48	18,03	48,00	6,50	51,10
1.7.2010	8,57	18,70	48,00	8,50	52,00
1.1.2011	8,04	18,70	48,00	8,50	51,90
1.1.2012	9,60	18,70	48,00	13,50	54,10
1.1.2013	10,10	19,35	48,00	13,50	53,60
1.1.2014	11,54	19,35	48,00	19,00	54,60
1.1.2015	12,79	19,35	48,00	24,50	55,90
1.1.2016	13,66	19,35	48,00	28,75	56,00
1.7.2016	14,34	19,35	48,00	33,00	57,10
1.1.2017	15,85	19,35	48,00	37,25	57,40
1.7.2017	16,16	19,35	48,00	41,50	58,27
1.1.2018	16,94	19,35	48,00	51,50	60,16
1.7.2018	17,45	19,35	48,00	61,50	62,10
1.1.2019	18,64	19,35	48,00	56,50	60,12
1.7.2019	19,55	19,35	48,00	61,50	60,58
1.1.2020	19,34	19,35	48,00	65,00	61,44
1.7.2020	20,50	19,35	48,00	68,50	61,37
1.1.2021	21,42	19,35	48,00	72,00	61,45
1.7.2021	22,47	19,35	48,00	75,50	61,44

1) Vuoteen 2010 Tullin laskemat verotusarvot. Vuodesta 2011 keskihinta.

Lähde: Verohallinto.

Liitetaulukko19d. Verojen osuus tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta¹⁾ 1998–2021

Hinnanmuutos alkaen	Vähittäismyyntihinta	Verot			
		Arvonlisävero	Arvovero	Yksikkövero	Tupakkaveron osuus hinnasta
	€	%	%	€/kg	%
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka (30g)					
15.1.1998	2,52	18,03	50,00	2,02	52,4
1.4.1999	2,69	18,03	50,00	2,02	52,3
1.2.2000	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8
1.6.2000	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2001	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2002	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2003	2,86	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2004	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2005	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2006	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2007	2,85	18,03	50,00	3,62	53,8
1.1.2008	2,95	18,03	50,00	3,62	53,7
1.1.2009	2,95	18,03	52,00	6,50	58,6
1.7.2010	3,50	18,70	52,00	10,00	60,6
1.1.2011	3,68	18,70	52,00	10,00	60,2
1.1.2012	4,41	18,70	52,00	16,50	63,2
1.1.2013	4,40	19,35	52,00	16,50	63,3
1.1.2014	4,84	19,35	52,00	20,00	65,4
1.1.2015	5,22	19,35	52,00	23,50	65,5
1.1.2016	5,10	19,35	52,00	26,00	66,1
1.7.2016	5,68	19,35	52,00	28,50	67,4
1.1.2017	5,94	19,35	52,00	31,00	67,7
1.7.2017	6,19	19,35	52,00	33,50	68,2
1.1.2018	6,52	19,35	52,00	36,25	68,7
1.7.2018	6,80	19,35	52,00	39,00	69,2
1.1.2019	7,13	19,35	52,00	41,75	69,6
1.7.2019	7,36	19,35	52,00	44,50	70,1
1.1.2020	7,69	19,35	52,00	46,50	70,1
1.7.2020	7,94	19,35	52,00	48,50	70,3
1.1.2021	8,16	19,35	52,00	50,50	70,6
1.7.2021	8,48	19,35	52,00	52,50	70,6

1) Vuoteen 2010 saakka kysytyimmän hintaluokan savuke. Vuodesta 2011 lähtien painotettu keskihinta.

Lähde: Verohallinto.